

AJUTS PER A ESTADES DE CURTA DURADA A ESPANYA I A L'ESTRANGER PER A BECARIS DE FORMACIÓ D'INVESTIGADORS DEL PROGRAMA PROPI DE LA UB, ADSCRITS A GRUPS DE RECERCA CONSOLIDATS, PER A L'ANY 2000

Els beneficiaris d'aquestes beques poden sol·licitar ajuts per realitzar estades de curta durada a Espanya i a l'estranger.

Aquest curs 1999-2000 s'han concedit 5 ajuts, amb un import de 1.000.000 pessetes. La distribució d'aquests ajuts per divisions és la següent:

<i>Divisió</i>	<i>Nombre de becaris</i>	<i>Import total</i>
I	2	365.000
III	2	335.000
IV	1	300.000
Total	5	1.000.000

DIVISIÓ I

<i>Departament</i>	<i>Becaris</i>
Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica	1
Història Contemporània	1
Lingüística General	1
Total Divisió I	3

DIVISIÓ II

<i>Departament</i>	<i>Becaris</i>
Teoria Sociològica, Filosofia del Dret i Metodologia Cc. Socials	1
Total Divisió II	1

DIVISIÓ III

<i>Departament</i>	<i>Becaris</i>
Química Analítica	1
Cristal·lografia, Mineralogia i Dipòsits Minerals	1
Electrònica	6
Bioquímica i Biologia Molecular	4
Total Divisió III	12

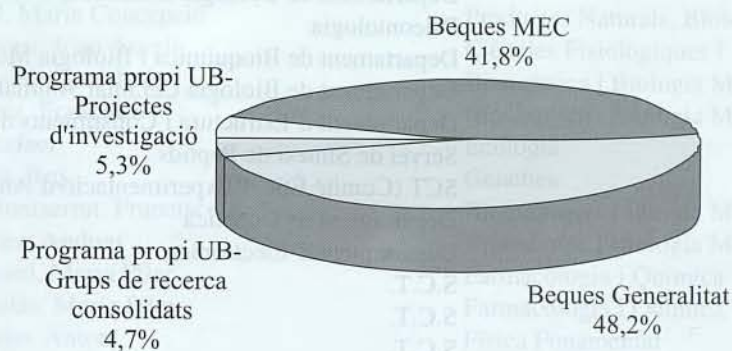
BEQUES DE FORMACIÓ D'INVESTIGADORS DEL PROGRAMA PROPI DE LA UB, ADSCRITES A PROJECTES D'INVESTIGACIÓ

El Vicerectorat de Recerca ha convocat beques de formació d'investigadors dins de projectes d'investigació de la UB. Les convocatòries d'aquestes beques queden unificades, a efectes de sol·licitud i procediment, amb les beques de formació de personal investigador del Ministeri d'Educació i Cultura. S'han presentat 16 sol·licituds, de les quals se n'han concedit 12, i se n'han renovat 13. El seu volum econòmic aproximat és de 36.000.000 pessetes brutes en concepte de beques i d'aproximadament 1.593.562 pessetes per a exempció de matrícules de doctorat. Aquestes beques són finançades en un 50% a càrrec dels projectes i corresponen als dos primers anys de beca. El nombre de beques del programa UB distribuïdes per departaments és el següent:

DIVISIÓ IV

Departament	Becaris
Ciències Morfològiques i Odontoestomatologia	2
Microbiologia i Parasitologia Sanitàries	1
Farmacologia i Química Terapèutica	3
Psicologia Bàsica	1
Nutrició i Bromatologia	2
Total Divisió IV	9

BEQUES FPI CURS 1999-00

AJUTS PER A ESTADES DE CURTA DURADA A ESPANYA I A L'ESTRANGER PER A BECARIS DE FORMACIÓ D'INVESTIGADORS DEL PROGRAMA PROPÍ DE LA UB, ADSCRITS A PROJECTES D'INVESTIGACIÓ

Els beneficiaris d'aquestes beques poden sol·licitar ajuts per realitzar estades de curta durada a Espanya i a l'estranger.

Aquest curs 1999-2000 s'han concedit 4 ajuts, amb un import de 870.000 pessetes. La distribució d'aquests ajuts per divisions és la següent:

Divisió	Nombre de becaris	Import total
III	4	870.000
Total	4	870.000

TÈCNICS DE SUPORT A LA RECERCA

La Generalitat de Catalunya va concedir unes subvencions per realitzar contractes temporals de

recerca. Una Comissió de Selecció va acordar incorporar a aquest programa a les persones que es relacionen en el quadre adjunt.

Cognoms, Nom

Abad Morejon de Giron, F.Xavier
Carbo Carbo, Maria Neus
Casadesus Brugues, Jaume
Clos Costa, Nuria
Garcia Fraile, Judith Loreto
Garcia Rocha, Ma. Del Mar
Garcia Selles, David

Kaliman, Perla Olga
Marcos Perez, Ana Isabel
Mateos Gustemps, Miquel
Mendez Baena, M. Elena
Moreno Orejuela, Rosario
Salguero Bernal, David
Serre, Christophe
Amador Catalan, Amaya
Garces Crespo, Miquel
Menendez Garcia, Francisco
Gorostiza Langa, Pau
Nieto Fernandez, Oscar
Ruiz Gomez, Sonia
Garcia Lopez, Monica
Soley Izquierdo, Jaume
Gonzalez Gonzalez, M. Teresa
Guinot Garcia, Sagrario Sarah
Maqueda Marcos, Susana
Jauregui Pallares, Olga Pilar

Ubicació

Departament de Microbiologia
Departament de Bioquímica i Biologia Molecular
Servei de Camps Experimentals
Departament de Química Inorgànica
Departament de Bioquímica i Biologia Molecular
Departament de Bioquímica i Biologia Molecular
Departament de Geologia Dinàmica, Geofísica i Paleontologia
Departament de Bioquímica i Biologia Molecular
Departament de Biologia Cel.lular Animal i Vegetal
Departament d'Estructura i Constituents de la Matèria
Servei de Síntesi de Pèptids
SCT (Comité Ètic d'Experimentació-d' Animal)
Departament de Genètica
Departament d'Electrònica
S.C.T.
S.C.T.
S.C.T.
S.C.T.
S.C.T.
S.C.T.
S.C.T.
Departament de Farmacologia i Química Terapèutica
Departament d'Astronomia i Meteorologia
S.C.T.
Departament de Bioquímica i Biologia Molecular
Departament de Biologia Cel.lular Animal i Vegetal
S.C.T.

CONTRACTES D'INCORPORACIÓ DE DOCTORS

El número de contractes d'incorporació de doctors és una dada que, juntament amb les beques predoctorals i el número de tesis doctorals, mesura la capacitat de formació de nous investigadors d'una universitat. La

Cognoms, Nom

Alcoverro Pedrola, Teresa Maria
Alfonso Abella, M.Pura
Barriados Vallvé, Mariano
Bayes Colomer, Mònica
Borrell Azlor, Antonio
Bosch Daniel, Maria Concepció
Cadefau Surroca, Joan Aureli
Chillarón Chaves, José Julio
Ciruela Alférez, Francisco
Coma Bau, Rafael
Cormand Rifà, Bru
De la Cruz Montserrat, Francisco J.
Ferrer Martínez, Andreu
Forns Berenguel, Maria Pilar
Franco Puértolas, María Pilar
Garcia Santiago, Antoni
González-Solis Bou, Jacob
Mateo Mínguez, Miguel Angel
Meton Teijeiro, Isidoro
Montero Fenollos, Juan Luís
Orobitg Canal, Gemma
Pagonabarraga Mora, Ignacio
Peracaula Bosch, Marta
Ramos Pérez, Casto José
Rovira Virgili, M.del Carme
Royo Expósito, Míriam
Solanes Garcia, Gemma
Targarona Pujolà, Jorge
Villena García, Juan
Viñals Canals, Francesc

taula següent presenta el número de doctors contractats durant aquest curs acadèmic mitjançant el programa d'incorporació de Doctors i Tecnòlegs del Ministerio de Educación Cultura y Deporte i el programa de Reincorporació de Doctors (RED) de la Generalitat de Catalunya.

Departament

Ecologia
Cristal·lografia, Mineralogia i Dipòsits Minerals
Astronomia i Meteorologia
Genètica
Productes Naturals, Biologia Vegetal i Edafologia
Productes Naturals, Biologia Vegetal i Edafologia
Ciències Fisiològiques I
Bioquímica i Biologia Molecular
Bioquímica i Biologia Molecular
Ecologia
Genètica
Bioquímica i Biologia Molecular
Bioquímica i Biologia Molecular
Farmacologia i Química Terapèutica
Farmacologia i Química Terapèutica
Física Fonamental
Biologia Animal
Biologia Vegetal
Bioquímica i Biologia Molecular Divisió IV
Filologia Semítica
Antropologia Cultural, Història d'Amèrica i Àfrica
Física Fonamental
Astronomia i Meteorologia
Biologia Cel·lular
Química Física
Química Orgànica
Bioquímica i Biologia Molecular
Estratigrafia i Paleontologia
Biologia Cel·lular
Ciències Fisiològiques II

CONTRACTES POSTDOCTORALS DE RECERCA

PERSONAL POSTDOCTORAL DE RECERCA

En aquest curs s'ha fet una convocatòria de personal postdoctoral de recerca a temps complet (04/01/99).

Cognoms, Nom

Campos Martinez, Narciso
Masana Closa, Eulalia

Aguado Tomas, Fernando
Alcantara Horrillo, Soledad
Buxeda Garrigos, Jaume

Camps Camprubi, Marta
Giralt Esteve, Mireia
Noe Mata, Veronica
Bertran Comulada, Joan

Ubicació

Departament de Bioquímica i Biologia Molecular
Departament de Geoquímica, Mineralogia i Dipòsits Minerals
Departament de Biologia Cel·lular Animal i Vegetal
Departament de Biologia Cel·lular Animal i Vegetal
Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia
Departament de Bioquímica i Biologia Molecular
Departament de Biologia Vegetal
Divisió IV
Departament de Bioquímica i Biologia Molecular

246

PERSONAL DE RECERCA FINANÇAT PER PROJECTES D'INVESTIGACIÓ

En aquest llistat està relacionat tot el personal temporal que treballa en diferents projectes d'investigació. El seu finançament és a càrrec del

pressupost que té l'investigador principal del projecte o, en alguns casos, estan finançats pel propi Vicerectorat de Recerca.

Cognoms, Nom

Abderraouf, Ahaidar
Ambros Ferrer, Marcos
Amigo Junque, Roger
Aniento Recasens, Antoni
Avila Martorell, Glòria

Blay Olive, Maria Teresa
Casamor Bermudez, Jose Luis
Chamorro Lorenzo, Lourdes
Cirera Guardia, Maria Carmen

Colomar Pueyo, Maria Carmen
Fernandez Barba, David
Ferrio Diaz, Juan Pedro
Fonrodona Turon, Marta

Ubicació

Departament de Farmacologia i Química Terapèutica
Departament de Física Fonamental
Departament de Física Fonamental
Departament d'Astronomia i Meteorologia
Departament de Cristal·lografia, Mineralogia i Dipòsits Minerals
Departament de Bioquímica i Biologia Molecular
Departament d'Estratigrafia i Paleontologia
Departament de Biologia Vegetal
Departament de Cristal·lografia, Mineralogia i Dipòsits Minerals
Departament de Biologia Cel·lular Animal i Vegetal
Departament d'Astronomia i Meteorologia
Departament de Biologia Vegetal
Departament de Física Aplicada i Òptica

Garcia Lecina, Eva
Geis Nielsen, Astrid
Gomez Rubio, Jose Luis
Gonzalez Linares, Javier
Gonzalez Menoyo, Sonia
Griera Farres, Rosa
Guillen Gomez, Elena
Jorba Peiro, Montserrat
Lara Amat Y Leon, Joan

Lastra Borrás, Raquel
Masana Fresno, Eduard
Montaner Marco, Eduard

Núñez Vidal, Esther
Orozco Garcia, Anna
Pons Claret, Joan
Puigcorbe Punzano, Jorge
Pujal Alonso, Judit

Rabasso Pinza, M. Angels
Ramos Onsins, Sebastian Ernesto
Ribas Rubio, Salvador Jose
Romaña Socoro, Joan
Rovira Castella, Pere
Silvestre Garcia, Sandra
Soriano Val, Maria Assumpcio
Vela Gomez, Marta
Vicario Perez, Maria
Vidal Perez, Jose
Vila Rius, Cristina
Fabre, Myriam
Pladellorens Camps, Gloria
Sans Prieto, Ruben

Departament de Química Física
Departament de Biologia Animal
Departament de Medicina
Departament de Genètica
Departament de Biologia Cel·lular
Laboratori Química Orgànica
Departament de Bioquímica i Biologia Molecular
Departament de Biologia Vegetal
Departament de Teoria Sociològica, Filosofia del Dret i
Metodologia de les Ciències Socials
Departament de Biologia Cel·lular
Departament d'Astrologia i Meteorologia
Departament de Cristal·lografia, Mineralogia i Dipòsits
Minerals
Departament d'Ecologia
Departament de Bioquímica i Biologia Molecular
Departament de Física Fonamental
Departament d'Electrònica
Departament de Productes Naturals, Biologia Vegetal i
Edafologia
Departament de Microbiologia
Departament de Genètica
Departament d'Astronomia i Meteorologia
Departament de Biologia Vegetal
Departament de Biologia Vegetal
Divisió IV
Departament d'Història de l'Art
Departament d'Enginyeria Química i Metal·lúrgia
Departament de Fisiologia - Divisió IV
Departament d'Astronomia i Meteorologia
Departament de Bioquímica i Biologia Molecular
Departament de Biologia Cel·lular
OSSMA
Centre d'Informàtica

SERVEIS DE SUPORT A LA RECERCA

248

SERVEIS CIENTIFICOTÈCNICS

Seguint la tònica de l'any anterior, un dels objectius prioritaris dels SCT l'any 1999 ha estat la implantació de les normes de qualitat pels laboratoris, concretament la norma europea EN 45001, amb la doble finalitat de treballar per una banda amb òptimes condicions de qualitat, i per l'altra, de fer el Centre més competitiu aconseguint les acreditacions necessàries per donar el servei adequat als nostres usuaris. Durant aquest any 1999, s'ha acabat pràcticament el manual de qualitat dels SCT i s'ha continuat posant per escrit un nombre molt important de procediments normalitzats de treball, sobretot els que fan referència a l'anàlisi química amb matrius molt diverses (Anàlisi de Residus, Aigües, Elements..., etc.).

Dintre d'aquesta mateixa línia, un dels objectius del 1999 ha estat l'establiment de tot un programa d'auditories internes, a fi de poder comprovar de forma periòdica l'estat d'implantació i compliment de les normes de qualitat.

Tot aquest esforç va conduir a poder obtenir l'acreditació de la Junta de Sanejament, la qual cosa autoritza als SCT a fer tot tipus d'anàlisis d'aigües.

Un fet molt destacable durant aquest any, ha estat la finalització dels laboratoris destinats a la unitat de Ressonància Magnètica Nuclear, situats en el Parc Científic de Barcelona (PCB), que va culminar amb l'arribada durant el mes de setembre de

l'Espectròmetre de RMN de molt alt camp (800 MHz), aparell que havia estat adquirit l'any anterior, del qual es va procedir de manera immediata a la seva posada en marxa. Cal destacar que aquest Espectròmetre de RMN és el primer d'aquestes característiques que s'instal·la a l'Estat espanyol. A primers de l'any 2000 s'instal·larà també en la Unitat de RMN un Espectròmetre de 600 MHz, aquest equipament juntament amb els existents actualment en els SCT fan que aquest sigui un centre d'alt nivell europeu en el camp de la RMN.

S'han ampliat també les instal·lacions dels SCT a la Facultat de Medicina, situada al carrer Casanovas, amb la inauguració d'una nova Unitat de Microscòpia amb la incorporació de Microscòpia Confocal, de Transmissió i de Rastreig, i s'ha posat en marxa, tal i com estava previst, la nova Unitat de Paleomagnetisme ubicada a l'Institut Jaume Almera del CSIC, totes dues gestionades sota la direcció dels SCT.

Durant aquest any 1999, s'han dissenyat i estudiat tots els requeriments tècnics necessaris dels nous laboratoris que s'estan construint en el PCB i que permetran quan estiguin finalitzats una ampliació important del nostre Centre, les seves dimensions són de pràcticament 2.500 m² útils, i es preveu que estiguin finalitzats el tercer trimestre del 2000.

RECURSOS INSTRUMENTALS

Durant l'any 1999 s'ha produït un increment important de la infraestructura dels SCT, amb la instal·lació i posada en marxa d'aparells comprats a càrrec de la CICYT, de la Generalitat i de la Universitat de Barcelona, com a conseqüència de les resolucions favorables de les peticions d'infraestructura científica. S'han adquirit també petits accessoris a fi de facilitar el treball als nostres usuaris a càrrec del pressupost dels SCT.

Dintre de la nova infraestructura científica, per unitats, cal destacar:

Unitat de Microscòpia (situada a la Fac. de Medicina)

Com a conseqüència de la creació i posada en marxa de la unitat de microscòpia de la Facultat de Medicina del carrer Casanovas, s'ha instal·lat la següent instrumentalització:

- Microscopi Electrònic de Transmissió marca JEOL 1010, perfectament equipat i amb sistema de digitalització d'imatges Bios, comprat a càrrec de la CICYT i de la Generalitat de Catalunya.
- Microscopi Confocal LEICA-NT cedit per la Fundació Clínic.
- Microscopi Electrònic de Rastreig de la marca ZEISS DSM 940 cedit pel Departament d'Anatomia Patològica de l'Hospital Clínic.
- Ultramicrotom ULTRACUT UCT de la casa LEICA, juntament amb una Ganiveta de Diamant i una Cabina de Seguretat Biològica, adquirits a càrrec de la Generalitat i la UB (PIR 98).

Aquesta instrumentació és un excel·lent complement de la instrumentació d'aquestes característiques que ja existia en els SCT.

Com que aquesta Unitat és un laboratori de nova creació, ha estat imprescindible la compra de petits accessoris i material divers tal i com els que s'indiquen a continuació:

- Compra del mobiliari adient (taules, cadires, estanteries...).
- La infraestructura necessària per al seu funcionament com ordinadors, telèfon, connexió a la xarxa, subministrament de gasos...
- Compra d'aparells per al laboratori com: microscopi òptic, campana, nevera, rotor, balança, micropipetes, tancs criogènics, ganivetes de diamant...

Unitat de Citometria de Flux

Durant l'any 1999 ha entrat plenament en funcionament l'equip de "Laser Scanning Cytometer" (LSC), adquirit amb una infraestructura el 1998. Aquest equip, destinat a la quantificació i visualització de poblacions cel·lulars, per a les seves prestacions se situa entre les tècniques de citometria de flux i les de microscòpia òptica de fluorescència, i ha estat el primer d'aquestes característiques instal·lat a nivell de l'Estat espanyol.

L'adquisició d'una cabina de flux de seguretat biològica ha permès l'aplicació de les tècniques d'anàlisi i separació cel·lular en condicions de seguretat i esterilitat.

Unitat de Seqüenciació

En aquesta Unitat, durant l'any 1999 s'han incrementat de manera extraordinària el nombre de mostres analitzades gràcies a la instal·lació dels "Upgrade de l'Abi Prism 377 i de l'Abi Prism 377 XL" adquirits a càrrec d'un ajut d'infraestructura cofinançat per la Generalitat i la UB.

Unitat de Difracció de Raigs X

Gràcies a un ajut per a infraestructura de recerca (PIR 98), s'ha pogut procedir a l'actualització del Difractòmetre de Raigs X de pols de la casa INEL, ja existent en els SCT, la qual cosa ens ha permès incrementar i millorar extraordinàriament les prestacions en aquest camp.

Cromatografia i Microanàlisi

Es va poder adquirir, a càrrec de la UB, un mòdul de cromatografia Alliance (Waters Cromatografia), per tal de començar, tímidament, a renovar la instrumentació que està en funcionament des del 1983 i per a la qual ja es fa difícil trobar recanvis quan hi ha avaries.

Unitat de Tècniques Nanomètriques

Durant aquest any cal destacar l'increment d'equips d'aquesta Unitat amb l'adquisició d'un escàner d'alta resolució i baix corrent (pA) per al microscopi d'efecte túnel (STM), l'adquisició d'un bipotenciòmetre controlat per ordinador, per ser acoblat a l'AFM o a l'STM durant els estudis electroquímics, i l'adquisició d'un amplificador síncron (lock-in) i la cessió d'un altre pel Prof. Fausto Sanz, que han permès posar a punt un Microscopi de Forces de Polarització (*scanning polarization force microscope*, SPFM) en col·laboració amb el Sr. Miquel Salmerón (Lawrence Berkeley National Laboratory, EUA).

També a càrrec de la Generalitat i de la UB, ha estat adquirit per a aquesta Unitat un Controlador SPM de la casa Nanoscop, que ens ha permès incrementar les prestacions, sobretot en el camp de les mostres orgàniques.

Unitat d'Anàlisi de Superfície i Microscòpia Electrònica de Transmissió

Entre els nous equipaments, cal destacar la compra d'una serradora de mostres amb disc de diamant de 22 cm per a la sala de preparació de mostres TEM, i la substitució de tot l'equip informàtic de control de l'Espectròmetre XPS.

RECURSOS HUMANS

Malgrat les dificultats existents actualment per a l'increment de plantilla de la UB, durant l'any 1999 s'han pogut consolidar quatre places de titulat superior, destinades a les Unitats de Seqüenciació d'ADN, RMN, Plasma d'Inducció acoblada amb Espectrometria de Masses i Microscòpia Confocal, la

qual cosa ha permès mantenir de manera satisfactòria les prestacions amb aquestes tècniques als nostres usuaris.

Des de mitjans de juny s'ha produït la incorporació d'una administrativa a mitja jornada per a la gestió de la documentació relacionada amb el Comitè Ètic d'Experimentació Animal, dependent de la Unitat de Garantia de la Qualitat.

En la Unitat de Cromatografia i Microanàlisi s'han incorporat dos tècnics de laboratori de Grup 4 a les tècniques d'HPLC i Anàlisi d'Aminoàcids, ja que el responsable d'aquesta Unitat ha hagut de dedicar una gran part del seu temps col·laborant amb el disseny dels laboratoris del PCB destinats als SCT.

El Banc de Teixits Neurològics també ha vist incrementat el seu personal amb un tècnic de laboratori el qual col·laborarà amb els tècnics superiors sobretot amb la preparació de mostres.

Cal destacar, també, la incorporació del Dr. Josep Lluís Alay al grup d'anàlisi de superfícies (ESCA i AUGER) per l'abril del 1999.

RESOLUCIONS FAVORABLES DE PETICIONS D'INFRAESTRUCTURES DE L'ANY 1999

L'any 1999 no hi va haver convocatòria per ajuts en infraestructura científica procedent del Ministeri, però sí que hi va haver convocatòria per a equipaments fins a 6.000.000 de pessetes per part de la Generalitat amb cofinançament del 25% per part de la pròpia Institució.

De totes les peticions d'infraestructura que es van fer arribar a la Generalitat, es van resoldre favorablement les següents:

- Equip de fluorescència de Raigs X per anàlisi d'espessors, amb el Dr. Carlos Müller com a investigador responsable.
- Un Sistema Modular d'imatge multiespectral: Reflectòmetre IR, UV, Visible i Fluorímetre UV.Vis, amb la Dra. Gemma Campo com a responsable.

- Sistema de Criolutramicrotomia per incorporar a ultramicrotom LEICA UCT, amb el Dr. Carles Enrich com a investigador responsable.
- I, finalment, l'Analitzador d'Aminoàcids amb detector electroquímic, amb el Dr. Enrique Pedroso com a responsable.

La Generalitat de Catalunya, malgrat no que hi va haver convocatòria per a la compra de grans instruments, va concedir a la UB per als seus SCT l'ajuda econòmica per a l'adquisició de grans equipaments que havien estat demanats en convocatòries anteriors.

Aquests ajuts han estat els següents:

- 40.000.000 de pessetes per a la compra d'un Espectròmetre de Masses HPLC, l'investigador responsable del qual és la Dra. Maite Galcerán.
- 28.000.000 de pessetes per a la compra d'un Espectròmetre d'Isòtops, en el qual el Dr. Josep Lluís Araus és l'investigador responsable.
- 45.000.000 de pessetes per completar la compra d'un Microscopi Electrònic d'Alta resolució amb emissió de camp, pel qual ja ens havien concedit una quantitat important de diners en convocatòries anteriors. L'investigador responsable és el Dr. Morante.

FORMACIÓ DE PERSONAL, DESENVOLUPAMENT TECNOLÒGIC I ALTRES ACTIVITATS DELS SCT

CURSOS, XERRADES I CONFERÈNCIES

Per tal d'anar millorant la formació del personal dels SCT es dona la màxima facilitat als tècnics perquè puguin participar en cursos, seminaris, exercicis d'intercomparació, etc.

Perquè sense cap mena de dubte aquestes activitats repercutiran en un millor servei als usuaris. Cal destacar:

- Estada del tècnic Joan Carles Ferrer des del 26 d'abril al Lawrence Berkeley National Laboratory (Califòrnia), per a l'aprenentatge de noves tècniques de microscòpia electrònica, tals com la utilització d'equips d'emissió de camp i

alt voltatge, anàlisi d'imatges d'alta resolució, tècniques de feix convergent, preparació de mostres per atac químic; tècniques que s'implantaràn als SCT el proper any.

- Estada del tècnic Dr. Lorenzo Calvo d'una setmana al Moscow State Institute of Steel and Alloys de la Technological University a Moscou (Rússia) el novembre de 1999 (visita integrada dins del marc de cooperació signat el 1998 entre universitats).

A continuació especificarem el detall, per Unitats, dels cursos en els quals ha assistit el personal o que hi ha participat com a professor.

Unitat d'Anàlisi Geoquímica i Espectròmetre d'Isòtops Estables

- Exercici d'Intercomparació sobre Microanàlisi elemental orgànica. 12 abril de 1999. Barcelona. Universitat de Barcelona.
- Seminari sobre gasos en el laboratori. 25 de març de 1999. Barcelona. Institut Químic de Sarrià.
- Curs sobre Cromatografia líquida. 14-15 de juny de 1999. Barcelona. Waters.
- "Trazabilidad e incertidumbre de los resultados experimentales". 2 de juliol de 1999. Barcelona. Institut Químic de Sarrià.
- "Curso sobre calidad en laboratorios de ensayos medioambientales". 26, 27, 28, 29 d'octubre de 1999 (30 hores). Zaragoza. Miner/Atyca.
- Febrer de 1999. "Introducció al Medi Ambient". Facultat de Geologia de la Universitat de Barcelona i Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya. Barcelona.
- Març de 1999. Assistència al seminari Gasos al Laboratori. Institut Químic de Sarrià.
- Abril de 1999. Estada d'una setmana al Laboratori d'Hidrologia Isotòpica (IAEA, Viena).

- Maig de 1999. Assistència a la primera reunió d'usuaris d'isòtops estables. Organitzada per Thermoquest, a La Corunya.

Unitat de Tècniques de Microscòpia Electrònica de Transmissió

Seminaris de formació interna del personal de la Unitat:

- La deshidratació en el processat de les mostres per TEM.
- Tècniques d'hibridació *in situ*.

Unitat de Microsonda Electrònica

- Estada de X. Llobet al Servei de Microsonda de la Universitat de Montpellier II (del 14 al 18 de setembre i del 16 al 18 de novembre), en el marc de l'Acció Integrada HF1997-0033.
- Estada de X. Llobet a l'Institut Francès del Petroli, IFP, a París del 14 al 19 de desembre en el marc de l'Acció Integrada HF1997-0033.

Secció de Caracterització de Materials

Assistència per part de la Unitat de Microscòpia Electrònica de Rastreig al curs "Tratamiento Digital de Imágenes", impartit de l'1 al 3 de desembre a la Universitat Carlos III de Madrid.

Unitat de Microscòpia (Facultat de Medicina)

Assistència de dues persones de la unitat al curs "Microscopía Confocal y sus Aplicaciones", organitzat per l'empresa LEICA a Sitges del 24 al 26 de novembre de 1999.

Secció d'Anàlisi Elemental i Molecular

Participació en el "I Curso de Química de Proteínas" al Centro de Biología Molecular del CSIC, Madrid.

Cursos en què els tècnics han participat com a professors, per Unitats:

Unitat de Tècniques de Microscòpia Electrònica de Transmissió

La Microscòpia electrònica i les seves aplicacions (17 i 21 de maig de 1999). Tècniques d'immunolocalització, tinció negativa, tècniques de preparació a baixes temperatures, reaccions d'alta afinitat i hibridació *in situ*. Curs teoricopràctic de 8 hores. Assistents: 15 persones. Entrega de documents escrita. Lloc: Serveis Científicotècnics. Universitat Rovira i Virgili.

Seminari de criolutramicrotomia i immunolocalització (16 de desembre de 1999). Curs teoricopràctic de 8 hores. Assistents: 15 persones. Entrega de manual realitzat pels tècnics de la Unitat. Participació en el curs de doctorat "Estereologia i quantificació en microscòpia" del Dr. Josep García Valero. Seminari sobre "Estratègies generals per a l'estudi ultraestructural".

Unitat de Reconeixement Molecular In Situ

El personal d'aquesta Unitat ha participat en els següents cursos:

- Màster d'Immunologia (Facultat de Biologia). Impartició de conferència sobre: "Recientes avances en preparación de muestras para MET: Criotécnicas y detección molecular". C. López. 12 de març de 1999.
- Curs de Doctorat: Tècniques de visualització de l'expressió gènica. Direcció: Ferran Burgaya i Márquez (Facultat de Biologia, UB). Impartició d'una classe: "Avances en la técnica de hibridación *in situ*. Aplicación de las técnicas de Microscopía Electrónica y de la Reacción de Polimerización en Cadena en preparaciones histológicas". C. López-Iglesias.
- XIX Reunió Biennal de la Sociedad Española de Microscopía Electrónica. Múrcia. Abril de 1999.
- Conferència invitada: "Criométodos en el estudio de las membranas celulares: Criofractura y Deep-etching". C. López-Iglesias.

- Comunicació: "Criosustitución: una técnica de rutina para estudios ultra-estructurales y reconocimiento molecular. D. Bellido i C. López-Iglesias.
- III Colloque de la Société Française des Microscopies Paris Sud 99. Palaiseau. 28 juin-2 juillet 1999.
- Comunicació: "Replicas obtained after rapid freezing and deep-etching of inner surfaces of adipocyte plasma membranes". C. López-Iglesias *et al.* Publicat a *Biology of the Cell*, vol. 91, núm. 3, 1999. Aquesta comunicació va obtenir el primer premi a la millor presentació de Biologia en el Congrés.
- Conferència invitada de presentació de les Microscopies en els STC en la primera reunió de la Red de Servicios Comunes de Microscopía Europea, iniciada a França. C. López-Iglesias. Lyon, 23 de setembre de 1999.
- Cal destacar l'estada d'una setmana (5 al 9 de juliol de 1999) en el Lab. de Biologie Cellulaire et Moléculaire du Développement (CNRS) et Centre Interuniversitaire de Microscopie Electronique. Université Pierre et Marie Curie, Paris; dins del Programa Francoespanyol Picasso per al desenvolupament dels Criomètodes en TEM. C. López-Iglesias i D. Bellido. Activitat desenvolupada: "Criofijación alta presión y Zero-loss imaging TEM".

ÉTADES D'INVESTIGADORS ALIENS A LA UB ALS SCT

Unitat de Tècniques Nanomètriques

En aquesta Unitat hi han treballat els següents professors:

- Dr. F. Terán Arce, convidat pel Prof. F. Sanz del Departament de Química - Física durant un any.
- Dr. S. Fugivara de la Universidad Estadual Paulista (Brasil), convidat pel Prof. F. Sanz del Departament de Química-Física durant quatre setmanes.

Unitat de Reconeixement Molecular in situ

En aquesta Unitat hi han fet estada els següents investigadors:

- Dra. Paloma Moncaleán Guillén, Dpto. de Biología de Organismos y Sistemas, Universidad de Oviedo, durant una setmana, del 8-12 de febrer, per aprendre tècniques de detecció molecular in situ.
- Dra. Ghislaine Frebourg, Lab. de Biologie Cellulaire et Moléculaire du Développement (CNRS) et Centre Interuniversitaire de Microscopie Elélectronique, Université Pierre et Marie Curie, París, durant una setmana, del 17 al 24 de juny de 1999, per aprendre sobre criofixació i criosubstitució, dins del Programa Franco-espanyol Picasso.

Unitat d'Anàlisi de Superfícies i Microscòpia Electrònica de Transmissió

El doctor Sr. Ricardo Godoy va fer una estada de col·laboració de tres mesos, i el Dr. César Barbucci va fer una estada d'un mes. Ambdós pertanyen a l'Institut Químic d'Araquara de la Universitat de São Paulo, amb la qual es té un conveni de col·laboració.

ACTIVITATS DE LES UNITATS DE VETERINÀRIA I GARANTIA DE QUALITAT, BANC DE TEIXITS NEUROLÒGICS I RESSONÀNCIA MAGNÈTICA NUCLEAR

UNITAT DE GARANTIA DE QUALITAT

S'ha continuant comptant amb un becari de col·laboració, el qual realitza tasques de suport en la redacció i distribució de PNT dels usuaris de la UB.

Des del 15 de juny s'ha produït la incorporació d'una administrativa a mitja jornada per a la gestió de la documentació relacionada amb el Comitè Ètic d'Experimentació Animal.

També han continuat les tasques de suport als usuaris dels SCT, centrant l'activitat en la preparació de la documentació per al compliment de la norma EN 45001 per a la posterior sol·licitud d'acreditació.

S'han continuat les tasques de suport als usuaris de la UB participant, com a UGQ, en un total de 16 estudis realitzats segons les Bones Pràctiques de Laboratori (BPL).

S'ha seguit col·laborant amb el Comitè de Qualitat dels Laboratoris de Pràctiques de la Facultat de Químiques, la qual ha consistit en l'assistència a les reunions del comitè, la realització d'uns seminaris de 6 hores per als becaris, la revisió i gestió dels PNT preparats, i la realització de 7 avaluacions per tal de verificar el grau d'assoliment dels objectius marcats.

S'ha continuat col·laborant amb les subcomissions de laboratoris de docència i de recerca de la Facultat de Farmàcia, participant en la Jornada de presentació de la Unitat de Laboratoris Docents amb una xerrada sobre els elements fonamentals d'un sistema de garantia de qualitat (Aula Magna de la Facultat de Farmàcia, 16 de juny).

S'han mantingut les tasques de garantia de qualitat per al Servei de Microanàlisi del CSIC, el qual va aconseguir l'acreditació el passat mes de març. S'han realitzat altres tasques puntuals de prestació de serveis a usuaris externs.

Altres activitats

- Participació en l'assignatura Laboratori III, de l'ensenyament de Bioquímica, amb una sessió pràctica sobre BPL.
- Participació de la Dra. Carme Navarro com a coordinadora i professora en la segona edició del curs de Postgrau "Aseguramiento de la calidad en los laboratorios (Normas ISO 9000, EN 45000 y BPL)". Formació Continuada Les Heures, octubre 1999 - abril 2000.
- Assistència de la Dra. Carme Navarro a les "8as jornadas sobre BPL, BPC y otras normas de calidad", organitzades per la SEGCIB. Zamudio (Biscaia), 26 i 27 d'abril.
- Presentació de la Dra. Carme Navarro de la ponència titulada "GLP Inspection of Field Studies in Spain - An Inspector's Perspective", al "1999 BARQA International Congress". Dublín, del 5 al 7 de maig.
- Assistència de la Dra. Carme Navarro al "43rd European Quality Congress". Madrid, del 9 a l'11 de juny.
- Assistència de la Dra. Carme Navarro al Xe Congrés de Qualitat i IX Fòrum de Formació. Barcelona, 21 i 22 de setembre.
- Assistència de la Dra. Carme Navarro al "Curso sobre calidad en laboratorios de ensayos medioambientales", organitzat per la "Fundación para el Fomento de la Innovación Industrial" (Iniciativa ATYCA). Zaragoza, del 26 al 29 d'octubre.
- Participació de la Dra. Carme Navarro al "International Seminar on Safety Assurance at University Laboratories According to European Union Standards", amb la ponència titulada "Quality Management Standards". Tempus UFAM JEP 13444-98. Ustroń (Polònia), 16 i 17 de novembre.
- Presentació de la Dra. Carme Navarro de la ponència titulada "Official Inspections of Test Facilities in Spain, Particularly Related to the Quality Assurance System", dins del workshop "Centri di Saggio per le prove ufficiali di campo: il Sistema per la Garanzia della Qualità e le ispezioni ufficiali", organitzat per GRIFA. Bolonya, 1 de desembre.

UNITAT DE VETERINÀRIA

Estabularis i Experimentació Animal

- Direcció tècnica de l'Estabulari campus de Bellvitge.
- Assessoria tècnica veterinària als estabularis UB i personal investigador usuari d'animals d'experimentació.
- Supervisió de l'inici de les obres de construcció del nou estabulari Campus de Bellvitge.
- Disseny del nou estabulari del Parc Científic de Barcelona i memòria descriptiva d'instal·lacions i funcionament.

- Participació en les comissions delegades del Comitè Ètic d'Experimentació Animal (CEEA) de cada estabulari UB per supervisar i avaluar els procediments d'experimentació animal de recerca i docència.
- Coordinació, conjuntament amb la UAB, de 2 cursos de Personal Investigador Usuari d'animals d'experimentació (febrer/juny).
- Realització de treballs i col·laboracions amb els diferents grups de recerca de la UB i de l'Hospital de Bellvitge.
- Anestèsia i manteniment quirúrgic de diferents espècies animals.
- Extraccions sanguínies i inoculacions de fàrmacs.
- Controls postoperatoris.
- Control veterinari sanitari dels animals allotjats als estabularis UB.
- Supervisió veterinària de les importacions/ exportacions de rosegadors per part d'investigadors UB (Transgènics).
- Actuacions com a vicepresident del CEEA.
- Legalització i supervisió de les reformes als estabularis de Farmàcia i Biologia per adaptar-se al Decret 214/97.
- Membre de diverses comissions:
 - Comissió d'usuaris de l'estabulari Facultat de Farmàcia.
 - Comissió de Recursos de Recerca del Campus de Bellvitge.

Cursos i Congressos

- Curs d'Oftalmologia veterinària.
- Seminari de Reproducció canina i felina.
- Congrés SECAL/ICLAS/FELASA (Palma de Mallorca - Maig 1999)
- Jornada sobre Anestèsia en experimentació animal (Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya).
- Jornada sobre tècniques alternatives a l'experimentació animal (ADDA-Col·legi de Veterinaris Barcelona).
- Congrés Nacional Avepa (Barcelona - Octubre 1999).
- Curs de Criopreservació de cèl·lules germinals de ratolí (CIEMAT-Madrid).

BANC DE TEIXITS NEUROLÒGICS (HOSPITAL CLÍNIC)

Durant aquest any es posen en funcionament les noves instal·lacions del BTN, situades a l'Hospital Clínic, on destaquen les següents dependències:

- Sala de laboratori on es realitzen diferents tècniques histològiques.
- Sala de conservació del teixit criopreservat.
- Sala de conservació del teixit fixat en formol.

Totes estan perfectament equipades amb material adquirit a càrrec de la Generalitat i de la UB, i cal destacar la compra del Microtom de rotació, la cabina biològica i congeladors verticals, entre d'altres.

Prestacions del BTN

- Nombre de donants: 66 pacients durant l'any 1999 (augment del 50% respecte a l'any anterior).
- Nombre d'extraccions de cervells: 3
- Diagnòstics anatomopatològics:
 - Demència frontotemporal (3 casos)
 - Malaltia d'Alzheimer (10 casos)
 - Malaltia de Pick (1 cas)
 - Demència multiinfart (1 cas)
 - Malaltia de cossos de Lewy difosos (4 casos)
 - Esclerosi Lateral Amiotròfica (1 cas)
 - Degeneració corticobasal (1 cas)
 - Degeneració corticobasal associada a PSP (1 cas)
 - Malaltia de Huntington (1 cas)
 - Atròfia Multisistèmica (2 casos)
 - Atàxia espinocerebelosa tipus 3 (1 cas)
 - Leucodistrofia ortocromàtica (1 cas)
 - Cas control (1)

Altres activitats

- Major divulgació del BTN

Es van dissenyar documents informatius (díptics, tríptics i pòsters) i es van distribuir en diferents

hospitals de malats (Parkinson, Alzheimer, Huntington, etc.).

- Conferència
- "Paper del Banc de Teixits Neurològics en la recerca de la distonia". Dra. C. Martín.
- "Dia de la distonia", 21 d'octubre de 1999, Facultat de Medicina, UB.
- Sessions clinicopatològiques

S'han realitzat sessions a l'Hospital Clínic, cada sis setmanes, on es presentaren casos estudiats en el BTN, per a la discussió clinicopatològica.

Aquestes sessions tenen difusió i assistència intrahospitalària i extrahospitalària.

Articles publicats

Els següents articles han resultat de la investigació amb teixit neurològic procedent del BTN:

- "Human striosomes are enriched in 5-HT_{2A} receptors: autoradiographical visualization with (3H) MDL 100,907, (125 I) DOI and (3H) ketanserin". J. F. López-Giménez, G. Mengod, J. M. Palacios, M. T. Vilaró. *European Journal of Neuroscience*, 11: 3761-3765, 1999.
- "BDNF and full length and truncated TrkB expression in Alzheimer disease. Implications in Therapeutic Strategies". I. Ferrer, C. Marín, M. J. Rey, T. Ribalta, E. Goutan, R. Blanco, E. Tolosa, E. Martí. *Journal of Neuropathology and Experimental Neurology*, 58: (7) 729-739, 1999.
- "Brain-derived neurotrophic factor in patients with frontotemporal dementia". I. Ferrer, C. Marín, M. J. Rey, T. Ribalta. *Neuroscience Letters*, 279: 33-36, 1999.
- "Brain-derived neurotrophic factor in Huntington disease". I. Ferrer, E. Goutan, C. Marín, M. J. Rey, T. Ribalta. *Brain Research*, 866: 257-261, 2000.

- "Fas and Fas-L expression in Huntington disease and Parkinson's disease". I. Ferrer, R. Blanco, B. Cutillas, S. Ambrosio. *Neuropathology and Applied Neurobiology* (en premsa).

- "N-myc and c-myc expression in Alzheimer disease, Huntington disease and Parkinson disease". I. Ferrer, R. Blanco, B. Cutillas, S. Ambrosio. *Molecular Brain Research* (en premsa).

Convenis

UE Project Núm. QLG3-CT-1999-602. Títol del projecte: "Cell death signaling in neurodegeneration". Investigador principal: Dr. I. Ferrer.

Beca FISS Expedient Núm. 00/0647. Títol del projecte: "Límits morfològics i moleculars de l'envelliment neurològic: Definició del cas control en un Banc de Cervells". Investigador principal: Dra. Teresa Ribalta.

"Brain Net Europe". Investigador principal: Dr. I. Ferrer.

Prestacions a la Universitat

El BTN ha entregat teixit neurològic per a diferents projectes d'investigació als següents investigadors:

- Dr. R. Oliva. Servei de Genètica - Hospital Clínic.
- Dr. F. Graus. Servei de Neurologia - Hospital Clínic.
- Dra. R. Cortés. Dpt. Neuroquímica - CSIC.
- Dr. A. Gavaldá. Centre d'Investigació - Almirall Prodesfarma.
- Dr. I. Ferrer. Universitat de Barcelona - Campus de Bellvitge.

RESSONÀNCIA MAGNÈTICA NUCLEAR

Els fets més remarcables produïts durant l'any 1999 a la Unitat de RMN, estan relacionats amb el disseny i la construcció dels nous laboratoris d'aquesta Unitat en els espais dels SCT en el PCB.

Durant el primer semestre de 1999 es va treballar directament ajudats pels tècnics de la casa Bruker en aconseguir que els nous espais tinguessin les característiques idònies per poder ubicar un espectròmetre de RMN de molt alt camp.

En el mes de juliol es van donar per finalitzades les obres necessàries per poder procedir a la instal·lació dels dos espectròmetres de 800 MHz i 600 MHz adquirits dos anys abans per la UB a la casa Bruker. A primers del mes de setembre un tècnic alemany d'aquesta casa va venir a inspeccionar totes les dependències donant-los el vistiplau. A partir d'aquest moment es van iniciar els tràmits necessaris per al transport i l'arribada de l'imant de 800 MHz.

Durant l'últim trimestre de l'any s'ha dut a terme la instal·lació i s'han iniciat els treballs necessaris per a la seva posada en marxa.

Recursos Humans

Preveient l'arribada d'aquests dos equipaments d'alta tecnologia, l'any 1997 ja s'havia contractat un tècnic altament qualificat perquè anés preparant aquesta nova tecnologia.

Un cop arribat l'equip s'ha vist la necessitat de reforçar la plantilla tant per l'existència d'aquests nous equipaments com pel fet de tenir actualment tres ubicacions físiques diferents (Facultat de Química, Farmàcia i PCB) d'aquesta Unitat. Per aquest motiu s'ha contractat un altre tècnic de suport de recerca que pal·liarà, encara que no sigui una solució definitiva, la manca de recursos humans d'aquesta Unitat.

Activitats de la Unitat

Al 1999 s'ha observat un descens en el nombre d'hores d'utilització en la majoria dels equips i

consegüentment s'ha produït una disminució en la facturació. Aquesta disminució s'ha produït tant en la part corresponent als usuaris de la UB, com a la de la indústria i altres centres.

En el cas de la utilització per part dels usuaris de la UB, s'ha comprovat que en la majoria dels equips s'ha produït una disminució. Només en el Gemini-300 i el VXR-500 s'ha produït un lleuger increment d'utilització, atribuïble a la modernització realitzada en aquests equips. En la resta dels casos es produeix una estabilització o bé una disminució del nivell d'utilització.

Ha de tenir-se en compte que globalment la utilització dels equips per part dels usuaris de la UB ha estat similar a la de l'any anterior (disminució d'aproximadament un 1%). Pel contrari, la facturació corresponent a aquest temps d'utilització ha disminuït significativament, estimant-se la reducció en un 10%.

Només en el cas del VRX-500 s'ha incrementat de manera significativa la facturació, en la resta s'han produït descensos.

També s'ha constatat un descens dels ingressos procedents dels treballs realitzats per la indústria i altres centres oficials. En una primera aproximació i a falta de disposar de les dades definitives del mes de desembre, el descens es xifra en un 19%, aproximadament.

En funció de les dades anteriors s'ha de reconèixer que en l'any 1999 no s'han complert les previsions d'ingressos i d'activitat en els equips de RMN, amb una desviació d'aproximadament d'un 6% sobre les previsions inicials.

INAUGURACIÓ DELS NOUS LOCALS AL PARC CIENTÍFIC

El dia 1 de desembre de 1999 es van inaugurar els nous espais del Centre de Patents a la Torre D del Parc Científic de Barcelona amb la celebració d'un acte a l'Auditori, amb la presència del rector de la UB, Antoni Caparrós; del director de l'Oficina Espanyola de Patentes y Marcas (OEPM), José López Calvo; del director del CIDEM del Departament d'Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat, Carles Sans; del president de la Fundació Uriach 1838, Joan Uriach; del vicerector de Recerca de la UB, Màrius Rubiralta; i del president de la Divisió III de la UB, Claudi Mans. En aquest acte, el director del Centre de Patents va fer un resum de la història del centre, explicant perquè a Espanya no n'hi ha cap altre d'aquestes característiques. Prèviament, el magistrat de la Secció 15 de l'Audiència Provincial de Barcelona, Rafael Gimeno-Bayón Cobos, va oferir una conferència-col·loqui sobre la "Inversió de la càrrega de la prova en les accions per infracció de patents", amb una nombrosa assistència d'advocats de patents i d'agents de la propietat industrial. Aquesta secció de l'Audiència és considerada com l'únic tribunal especialitzat en propietat industrial d'Espanya.

Per contribuir a les despeses de manteniment del nou local, s'han establert dos nous convenis de patrocini, que s'afegeixen al de la Fundació Uriach 1838: un amb la Corporació Medichem i un altre amb la Fundació SALVAT Inquifarma.

SERVEI DE PATENTS PER AL PERSONAL DE LA UB

Durant aquest curs, s'han fet una dotzena de recerques de patentabilitat i un nombre elevat de consultes relatives a la propietat industrial, i s'han redactat i tramitat a nom de la UB dues sol·licituds de patents espanyoles, dues sol·licituds internacionals o PCT i un model industrial.

SERVEI PÚBLIC DE BIBLIOTECA DE PATENTS CIDEM/UB.FBG

Durant l'any 1999 s'han fet cent cinquanta-quatre recerques de patentabilitat o de risc d'infracció de patents, acompanyades dels corresponents informes i còpies de patents. S'han atès gratuïtament mil quatre-cents qüestions tecnicolegals plantejades pel públic. Al nou local s'ha habilitat una zona de treball oberta al públic, amb equips de reproducció de paper, microfita i CD-ROM, i amb dos ordinadors permanentment connectats a Internet, amb accés a les pàgines web de l'OEPM i de l'Oficina Europea de Patents.

El fons documental s'ha ampliat gràcies a la donació per part del bufet d'advocats Romaní-Martí de Veses dels números endarrerits fins al 1965 del *Boletín Oficial de la Propiedad Industrial* de patents i dissenys. D'altra banda, l'Oficina Europea de Patents, a través de l'OEPM, ha donat al centre una col·lecció de documents de patents europees en CD-ROM per un valor de cinc milions de pessetes, per substituir totalment la col·lecció en format de targetes d'obertura, molt més voluminosa.

S'ha continuat la freqüent col·laboració amb els mitjans de comunicació per a la difusió de la propietat industrial i dels drets d'autor, participant en la premsa, tant en l'especialitzada com en la general (*La Vanguardia*, *El Periódico*, *Diario Médico*, *Industria Farmacéutica*), i en programes de ràdio (Ràdio 4 i COM Ràdio). Per al llibre de l'AIPPI en homenatge a M. Curell, es va preparar un capítol de 33 pàgines titulat "Interpretació de reivindicacions i infracció de patents, amb especial referència al dret espanyol".

ACTIVITAT DOCENT

Aprofitant el trasllat del centre al PCB, s'ha habilitat una aula especialment dissenyada per a la docència de documentació en línia, amb set línies telefòniques (una de les quals és XDSI) i sis connexions a Internet. Això ha permès celebrar-hi cinc cursos

sobre accés a bases de dades professionals. Aquesta aula també s'utilitza per a cursos sobre fonaments del sistema de patents, i sobre redacció de patents i models d'utilitat, dels quals s'han fet sis jornades.

En col·laboració amb el Centre d'Études Internationales de la Propriété Industrielle de la Universitat d'Estrasburg, s'ha dut a terme per primera vegada a Espanya una edició del curs "CEIPI/epi Basic Training in European Patent Law", de 60 hores i en anglès, i amb una nombrosa assistència de professionals de patents de tot Espanya.

A la Universitat de Barcelona s'ha ofert per tercera vegada l'assignatura "Patents en Química, Farmàcia i Biotecnologia", de lliure elecció i de 60 hores de durada, a la qual han assistit 57 alumnes dels Ensenyaments de Química, Enginyeria Química, Farmàcia i Biologia. S'ha participat en l'assignatura "Documentació Química" de l'Ensenyament de Química, i en l'assignatura "Síntesi de processos" de l'Ensenyament d'Enginyeria Química, amb la conferència "Les patents i els processos industrials químics". A la Facultat de Farmàcia, dins del "Màster en gestió empresarial per a la indústria farmacèutica i afins", s'han ofert dues classes titulades "Política de patents des de l'empresa" i "Accés a la informació de patents farmacèutiques". En el marc dels Julis de la UB, s'ha participat en el curs "Gestió de la innovació i de la recerca" amb la sessió "Patents i altres formes de protecció de la innovació".

A la Universitat d'Alacant, s'ha participat en l'organització i realització del Magister Universitari en Marques, Disseny, Patents i Drets d'autor, del qual el director del Centre de Patents forma part del Consell Acadèmic. A la Universitat Autònoma de Barcelona s'ha participat en el Curs per a Metges de la Indústria Farmacèutica del Departament de Farmacologia, amb la sessió "Les patents en la indústria farmacèutica". En motiu de l'acte d'inauguració de la llicenciatura de Documentació de la Universitat Autònoma de Barcelona, s'ha impartit la conferència "La documentació de la ciència i la

tecnologia". A la Universitat Politècnica de Catalunya s'han ofert 30 hores de classe a l'assignatura "Invencions i sistema de patents. La propietat industrial", en el programa de doctorat "Projectes d'innovació tecnològica" de l'ETSEIB; també s'ha participat en el programa de postgrau Formació Creativa, amb la sessió "Invencions i sistema de patents: la propietat industrial". A la Universitat de Navarra s'ha participat en el Màster en R+D de Medicaments a Pamplona, i en el Màster en Administració de l'Empresa de l'IESE de Barcelona.

A l'Institut Català de Tecnologia, dins del curs "Organització de sistemes de documentació a l'empresa" s'ha ofert la classe "Fonts d'informació de patents". Com a representants de Chemical Abstracts Service i STN International, s'han fet diversos cursos sobre documentació de patents a l'Oficina Espanyola de Patents i Marques, i a diverses universitats espanyoles.

Per encàrrec de l'Oficina Europea de Patents, s'ha ofert un curs d'una setmana de durada a l'oficina xilena de patents (Departamento de Propiedad Industrial de Chile), titulat "Redacció de reivindicacions i sol·licituds de patent", al qual han assistit quaranta professionals (advocats, agents de patents i examinadors).

Per invitació de l'OEPM, el director del centre ha participat en les diverses sessions i en la redacció de l'informe final del "Foro de Innovación y Patentes" del Ministerio de Ciencia y Tecnología, en el qual s'ha tractat del tema "El número de solicitudes de patentes con origen español es anormalmente bajo. Diagnóstico y propuestas de mejora". Així mateix, ha participat en la taula rodona "Innovar para competir: necesidad de una estrategia global de propiedad industrial en la empresa", dins del marc d'Innovación 2000-Primer Foro para la Competitividad Empresarial; i també en el curs "Investigación, desarrollo e innovación en la industria química" dins dels cursos d'estiu de San Lorenzo de El Escorial, amb la ponència "Algunas recomendaciones sobre formación, información y patentes".

A principis de l'any 1999 es va presentar la proposta de creació del Centre d'Avaluació i Prospectiva de la Recerca i de la Innovació (CAPRI) com una unitat estructural de suport a la recerca i la innovació científicotecnològica, amb l'objectiu principal de donar suport a la presa de decisions en matèria de política científica, d'acord amb criteris d'eficàcia, efectivitat i eficiència demostrada i amb una visió prospectiva de les activitats científicotecnològiques. Aquesta nova unitat, promoguda i vinculada al Vicerectorat de Recerca, es coordina amb l'Oficina de la Gestió de la Recerca i Convenis i amb els tècnics de desenvolupament informàtic de gestió de la recerca del Centre d'Informàtica.

El CAPRI és, alhora, un centre *observatori* de l'activitat científica, de serveis d'*avaluació* de la recerca i de *prospectiva* científicotecnològica, a més de promoure la producció i implantació de *noves eines* de gestió i de política científica en la comunitat investigadora i el desenvolupament de tècniques i metodologies associades, essent una estructura dinamitzadora de la innovació de les activitats de gestió de R+D+I.

Amb la voluntat de formació d'investigadors i responsables de gestió científica, el CAPRI és també una unitat divulgativa i d'investigació que genera i promou publicacions en l'àrea de coneixement de Política Científica i Tecnològica, en relació amb unes matèries que precisen d'un constant reciclatge intel·lectual: la gestió, estructura i organització, avaluació i promoció de la recerca. És un servei d'assessorament científic i tècnic que facilita textos tècnics de suport a la recerca, que fa informes de prospectiva de la recerca i la innovació tecnològica, que estableix criteris de diagnòstic del sistema d'innovació i que cerca assessors potencials per a determinats camps científicotecnològics.

El CAPRI ofereix la seva experiència amb respecte a peticions d'avaluació de la recerca i d'altres productes derivats d'una gestió de foment o innovació de la gestió de la recerca, en forma d'uns serveis adreçats a tota la comunitat investigadora.

EL CAPRI ofereix quatre tipus de serveis en diferents modalitats:

- Avaluació: avaluació científicotecnològica, assessorament científicotècnic, assessorament metodològic i anàlisi i prospectiva (R+D+I).
- Desenvolupament: desenvolupament d'aplicacions i bases de dades (R+D+I), desenvolupament d'eines de gestió i avaluació (R+D+I) i desenvolupament d'innovacions "web".
- Dinamització: conferències sobre avaluació i prospectiva d'R+D+I, formació en avaluació d'R+D+I, participació en comissions d'avaluació i formació i assessorament en els productes.
- Difusió i Documentació: Informació (R+D+I), Indicadors (R+D+I), Presentacions (R+D+I) i Publicacions (R+D+I).

El CAPRI combina tècniques i metodologies diferents en funció del problema d'innovació o el servei d'avaluació o prospectiva que li és sol·licitat, dels objectius de l'estudi, de l'origen del problema, del tipus de peticionari-client, i del temps i recursos disponibles.

El CAPRI posa els seus serveis a l'abast no només dels habituals peticionaris de la UB (Comissió de Política Científica, Vicerectorat de Recerca, gestors universitaris, presidents de Divisió, directors de Departament, investigadors principals de grups de recerca, investigadors individuals, premsa científica, etc.), el Parc Científic de Barcelona i la Fundació Bosch i Gimpera, sinó també, en sentit més ampli, a tot el context universitari, investigador, gestor i/o empresarial, d'àmbit local, autonòmic, nacional i internacional amb activitats d'R+D+I, públic o privat.

ACTIVITAT

La nova unitat va començar la seva activitat el juny de 1999 en el seu local situat a la Torre D del Parc

Científic de Barcelona, amb el qual va signar un contracte de prestació de serveis el 17 de novembre de 1999. L'activitat desenvolupada des de llavors s'emmarca en les diferents modalitats de servei:

Avaluació

- Avaluació de la productivitat científica del Departament d'Estadística de la UB (juliol, 1999).
- Avaluació de candidats per les places de Contractes Postdoctorals de Recerca a la UB (juliol, 1999).
- Avaluació científica sobre les candidatures de Doctors Honoris Causa per la UB (gener-febrer, 2000).
- Informe de les relacions científiques de la UB amb Universitats i Centres de Recerca Francesos (gener-març, 2000).
- Avaluació i elaboració dels informes científics i acadèmics per a les candidatures de professors i investigadors presentats als Premis Jaume I (febrer-març, 2000).
- Informe sobre modificacions en la definició i ús de l'índex MECA i solucions aportades (febrer-març, 2000).
- Informe sobre investigadors i recerca relacionats amb "Reciclatge de paper i tractament de les aigües residuals" (abril, 2000).
- Informes d'avaluació dels investigadors de les divisions III i IV de la UB. Places de promoció científica de titularitats i càtedres (abril-maig, 2000).
- Informe sobre participació en Projectes Nacionals, Projectes Europeus i Contractes FBG per àrees de química (maig, 2000).
- Anàlisi dels indicadors qualitius d'avaluació de la recerca (MECA) en relació al nombre d'articles publicats (juny, 2000).

Desenvolupament

- Aplicació Curricul@: suport, assessorament, ajudes hipertextuals, manual, traduccions... (1999-2000).
- Assessorament i participació en el desenvolupament de l'aplicació web de la Unitat d'Audiovisuals de la UB (setembre-desembre,

1999).

- Realització i manteniment de la web de Ciències humanes i socials (gener-març, 2000).
- Miniguies de les aplicacions Curricul@, consulta de dades de recerca, i Curricul@ per a grups de recerca (maig-juny, 2000).

Dinamització

- Presentacions de l'aplicació Curricul@. (1999-2000).
- Organització i gestió de l'acte sobre "Reflexiones epistemológicas en torno a la construcción social de la ciencia y la tecnología" a càrrec del Dr. Manuel Krauskopf (març, 2000).
- Participació en la Sixth International Conference on Science and Technology Indicators (maig, 2000).
- Creació, manteniment i actualització de biblioteca i base de dades bibliogràfica sobre ciència, tecnologia i innovació (abril-juny, 2000).

Difusió i Documentació

- Elaboració i actualització de la Web del CAPRI com a centre d'informació i documentació (1999-2000).
- Assessorament i suport pel vídeo: La Recerca Científicotecnològica (juliol, 1999).
- Presentacions multimèdia i anàlisi de potencialitats del Parc Científic de Barcelona (juliol-novembre, 1999).
- Informe d'avaluació per a la revista *Notícies de Catalunya* (febrer, 2000).
- Informe sobre "Els Costos de la Recerca" (abril, 2000).
- Recull de legislació sobre protecció de dades, propietat intel·lectual i informàtica i administracions públiques (maig, 2000).

A més a més d'aquestes tasques, s'han realitzat dues publicacions científiques:

- Viladiu, C. 1999. "El mapa científic de les universitats públiques a Catalunya (I)". *Revista Econòmica de Catalunya*, 37: 79-103.
- Viladiu, C.; Rubiralta, M. 1999. "El Parque Científico de Barcelona como estructura de

intermediación". *Boletín de la Sociedad Española de Bioquímica y Biología Molecular*, 126: 10-12.

Finalment, cal destacar que l'aplicació *Curricul@* va ser presentada pel CAPRI en el 2n concurs per fomentar activitats dins l'àmbit de les tecnologies de

la informació i la comunicació *Emprenedors e-2000*, promogut per la Secretaria General per a la Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya, resultant classificada i premiada en la primera ronda del concurs entre les 10 millors iniciatives presentades.

ESTABULARIS UB

La UB té centralitzada en els estabularis tota l'experimentació animal que duu a terme tant en l'àmbit de la recerca com en el de la docència. L'experimentació animal està regulada per l'actual legislació vigent tant a nivell autonòmic com estatal. Actualment disposa de cinc estabularis distribuïts entre la Divisió IV i la Divisió III. A la Divisió IV s'hi troben el de la Facultat de Medicina (Campus Casanovas), el de la Facultat de Farmàcia, el del Campus de Bellvitge, i el de la Facultat de Psicologia. A la divisió III es localitzen els estabularis de la Facultat de Biologia i la Facultat de Química.

Les activitats més destacades desenvolupades el darrer curs pels diferents estabularis han estat les següents:

Estabulari de la Facultat de Medicina (Campus Casanova)

Els investigadors i experimentadors són de la Facultat de Medicina, de l'Hospital Clínic i del CSIC. S'han realitzat un total de 72 procediments d'experimentació animal prèviament aprovats pel Comitè Ètic d'Experimentació Animal (CEEA).

Dóna suport a l'IDIBAPS, que comprèn l'Hospital Clínic, la Facultat de Medicina de la UB i l'Institut d'Investigacions Biomèdiques de Barcelona (CSIC).

Les línies bàsiques d'experimentació animal s'han desenvolupat en els camps d'Hepatologia, Sistema Circulatori, Sistema Nerviós, Pneumologia, Hipertensió, Diabetis, Gastroenterologia, Trasplantaments i Nefrologia. Les espècies animals utilitzades han estat la rata, el ratolí, el cobai, el conill, el porc, l'ovella i el xenopus.

El nombre de persones en plantilla en aquest estabulari és el següent:

- un assessor en benestar animal (UB),
- personal per atendre els animals (dos de la UB i dos de la Fundació Clínic), i
- un tècnic (CSIC).

Estabulari de la Facultat de Farmàcia

S'han realitzat un total de 28 procediments d'experimentació animal prèviament aprovats pel Comitè Ètic d'Experimentació Animal (CEEA).

Les línies bàsiques d'experimentació animal s'han desenvolupat en els camps de Digestiu, Sistema Nerviós, Parasitologia, Diabetis, Hepatologia, Immunologia, Nefrologia, Inflamació i Genètica, i les espècies animals utilitzades han estat el conill, la rata, el ratolí, l'hàmsster i el gall.

El nombre de persones en plantilla en aquest estabulari és el següent:

- un assessor en benestar animal (UB), i
- dues persones per atendre els animals (UB).

Estabulari del Campus de Bellvitge

El personal investigador i experimentador procedeix de les Facultats de Medicina, Odontologia i de l'Hospital de Bellvitge.

S'han realitzat un total de 33 procediments amb animals d'experimentació prèviament aprovats pel Comitè Ètic d'Experimentació Animal (CEEA).

Les línies bàsiques d'experimentació animal s'han desenvolupat en els camps de Xenotrasplantaments, Malalties Infeccioses, Diabetis, Sistema Nerviós, Oftalmologia, Inflamació, Odontologia, Farmacocinètiques de nous productes farmacològics, Nefrologia, Ginecologia, Pneumologia.

Les espècies animals utilitzades han estat la rata, el ratolí, el porc, el gos, l'ovella, els peixos, el xenopus, el cobai, l'hàmsster, el conill i el gerbil.

El nombre de persones en plantilla en aquest establari és el següent:

- un assessor en benestar animal i veterinari (UB),
- dues persones per atendre els animals (UB), i
- una persona per atendre els animals (Fundació August Pi i Sunyer).

En aquest campus la Universitat de Barcelona està construint un nou establari de 1.690 m² que s'espera entri en servei entre novembre de l'any 2001 i gener de l'any 2002, amb un cost d'obra aproximat de 396 milions de pessetes.

Establari de la Facultat de Psicologia (Campus Vall d'Hebron)

S'han realitzat un total de 8 procediments d'experimentació animal prèviament aprovats pel Comitè Ètic d'Experimentació Animal (CEEA).

Les línies bàsiques d'experimentació animal s'han desenvolupat amb rates i ratolins en les àrees de

Conducta, Programes de reforçament, Aprenentatge, Immunitat, Percepció i Orientació.

El nombre de persones en plantilla en aquest establari és el següent:

- un assessor en benestar animal (UB), i
- una persona per atendre els animals (UB).

La Divisió IV disposa, a més, d'una plaça de suport administratiu per a tots els estabularis d'aquesta divisió.

Establari de la Divisió III (Facultats de Biologia i Química)

S'han realitzat un total de 38 procediments amb animals d'experimentació prèviament aprovats pel Comitè Ètic d'Experimentació Animal (CEEA). Aquest establari és el que més animals utilitza en procediments de docència.

Les línies bàsiques d'experimentació animal s'han desenvolupat amb conills, rates i ratolins, així com amb xenopus i peixos, i han tingut com a àrees globals de treballs de recerca la Genètica, la Diabetis, el Sistema Nerviós, la Immunologia, l'Hepatologia, la Biologia cel·lular, la Pneumologia, l'Oncologia i el Metabolisme.

El nombre de persones en plantilla en aquest establari és el següent:

- un assessor en benestar animal (UB), i
- quatre persones per atendre els animals (UB).

RECERCA I ÈTICA

COMISSIÓ DE BIOÈTICA DE LA UB

COMPOSICIÓ DE LA COMISSIÓ

Dr. Màrius Rubiralta. Vicerector de Recerca
President

Dr. Joaquim Azcón. Facultat de Biologia
Adjunt al president

Dra. María Casado. Facultat de Dret
Secretària

Membres

Sra. Pilar Antón. Escola Universitària d'Infermeria

Dra. Margarida Boladeras. Facultat de Filosofia

Dra. María Jesús Buxó. Facultat de Geografia i Història

Dra. Roser González Duarte. Facultat de Biologia

Dr. Albert Royes. Facultat de Medicina

Assessors permanents

Dr. David Andreu • Facultat de Química

Dr. Sergi Erill • Director de la Fundació Antoni Esteve

Dra. Gemma Rauret • Facultat de Química
Dra. Encarna Roca • Facultat de Dret
Dr. José Teres Quílez • Facultat de Medicina

ACTIVITATS DE LA COMISSIÓ

Al llarg del curs 1999/2000, la Comissió de Bioètica de la Universitat de Barcelona (CBUB) ha mirat de donar compliment als objectius per als quals va ser creada. D'una banda propiciar dins la nostra comunitat científica l'anàlisi dels problemes que els avenços biotecnològics susciten en el camp de l'ètica i en el de la protecció dels drets fonamentals. I d'altra banda, donar una resposta coherent a l'exigència legal de comptar amb un "comitè ètic del centre" que pugui emetre l'informe favorable requerit per nombrosos projectes d'investigació, principalment aquells en què intervenen animals o, més encara, éssers humans.

La CBUB ha considerat oportú insistir en les qüestions que fan referència a l'autonomia dels subjectes implicats amb els projectes d'investigació. Per això s'ha donat especial atenció a les qüestions derivades de la informació que es dona i el consentiment que s'atorga dins dels projectes de recerca. A més que existeixen exigències legals respecte a la confidencialitat i protecció de dades personals, obtenció del consentiment informat dels participants, compensacions econòmiques a percebre, assegurances, responsabilitat de l'equip investigador i dels seus membres, etc. La CBUB ha utilitzat les orientacions de la normativa estatal i les pautes de la Conselleria de Sanitat.

La Comissió ha proposat guies d'actuació en els diversos àmbits que així ho han aconsellat. Per això ha preparat una llista amb els ítems a tenir en compte a l'hora d'analitzar les implicacions ètiques dels projectes que es presenten a través de la UB. D'aquesta manera es facilita la resposta dels investigadors en els apartats on es demanen "implicacions ètiques del projecte" i, al mateix temps, es convida a la reflexió envers els aspectes fonamentals que es refereixen al consentiment i a la confidencialitat, així com a la utilització de les dades. Amb la finalitat de no duplicar les peticions i de portar a terme una línia de treball harmonitzable

amb la tasca dels altres comitès ètics que intervinguin en els processos avaluats, s'ha pres la decisió d'acceptar els informes dels supòsits, a més de l'avaluació feta, el plec del consentiment atorgat i el full d'informació que s'hagi subministrat als participants.

Un altre aspecte que la CBUB ha considerat rellevant és el de la confidencialitat de les dades que s'utilitzen: per això els investigadors signen un compromís de confidencialitat i d'utilització de les dades únicament amb la finalitat específica per a la qual s'han demanat. Tot això no tan solament es refereix als aspectes estrictament ètics: té una importància vessant de repercussions jurídiques, ja que les dades de salut són dades que la legislació anomena sensibles i els atorga una especial protecció.

A més de donar el vistiplau als informes sobre assaigs clínics sol·licitats pels organismes finançadors dels projectes de recerca (CICYT, DGICYT, UE, FIS, etc.) i d'emetre informes per a la comunitat universitària dels problemes que suscita la investigació, la Comissió de Bioètica ha de posar de manifest entre la comunitat universitària la necessitat de responsabilitzar-se de la divulgació dels nous coneixements i de posar en guàrdia l'opinió pública sobre els seus límits.

Durant el curs 1999/2000, la CBUB ha consolidat la seva funció de valoració dels continguts bioètics de qualsevol acció investigadora de la UB. També aquesta Comissió ha donat resposta a la necessitat d'oferir un servei constant d'informació i de suport als diferents òrgans de la UB. En aquest sentit, s'ha establert un sistema coordinat amb el banc de teixits de l'Hospital Clínic, i existeix un document sobre el "Procés de donació del banc de teixits neurològics" com a part del Conveni entre l'Hospital Clínic i la Universitat de Barcelona per a la utilització conjunta del Banc de teixits neurològics. Així mateix, s'ha elaborat un sistema coordinat amb el Comitè Ètic d'Experimentació Animal (CEEA) de la UB, recentment creat per imperatiu legal, alliberant d'aquesta forma algunes de les atribucions que fins ara ostentava —com a únic òrgan existent dedicat a aquesta temàtica— la CBUB.

També s'han rebut consultes externes d'altres Universitats, com ara la UAM, Universidad de la Laguna, i Universidad de Granada, per tal d'assessorar-se en la creació de Comissions de Bioètica, per donar resposta a l'imperatiu legal que estableixen alguns projectes d'investigació.

La Comissió treballa amb la finalitat de propiciar entre la nostra comunitat l'anàlisi dels problemes que els avenços biotecnològics susciten en el camp de l'ètica i en el de la protecció dels drets fonamentals. En aquest sentit es pretén familiaritzar els investigadors de la comunitat universitària amb els principis de la Bioètica: autonomia (respecte per les persones), beneficència (produir algun tipus de benefici) no maleficència (no causar dany) i justícia (respecte als riscos i beneficis) que la comunitat internacional considera vinculants.

— COMITÈ ÈTIC D'EXPERIMENTACIÓ — ANIMAL DE LA UB

El Comitè Ètic d'Experimentació Animal (CEEA) de la UB va ser creat l'any 1998 per tal de donar compliment al Decret 214/1997 de 30 de juliol del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya, pel qual es regula la utilització d'animals per a experimentació i altres finalitats científiques.

COMPOSICIÓ

Màrius Rubiralta. Vicerector de Recerca.
President

Álvaro Gimeno, cap de la Unitat de Veterinària (Serveis Científicotècnics) i assessor en benestar animal de l'estabulari del Campus de Bellvitge.
Vicepresident

Carme Navarro, cap de la Unitat de Garantia de Qualitat (Serveis Científicotècnics)
Secretària

Vocals

Assessors en benestar animal dels diferents estabularis:

Xavier Cañas, estabulari de la Facultat de Farmàcia
América Giménez, estabulari de la Facultat de Medicina (campus Casanova)
Jordi Guinea, estabulari de la Divisió III
Teresa Rodrigo, estabulari de la Facultat de Psicologia

Presidents de les comissions d'usuaris dels diferents estabularis:

Catalina Caballero, estabulari de la Facultat de Medicina (campus Casanova)
Victoria Díez Chamizo, estabulari de la Facultat de Psicologia
Josep Domènech, estabulari de la Facultat de Farmàcia
Roser Iglesias, estabulari de la Divisió III
Carles Solsona, estabulari de la Facultat de Medicina (campus Bellvitge)

Josep Salvà, catedràtic emèrit de Farmacologia de la Universitat de Barcelona
Assessor extern

Per tal d'agilitzar l'avaluació i resolució dels procediments presentats al CEEA, aquest es constitueix en forma de comissions delegades, cadascuna de les quals està formada pel vicepresident i la secretària del CEEA, així com per l'assessor en benestar animal i el president de la comissió d'usuaris de l'estabulari on se sol·licita l'execució dels procediments.

ACTIVITAT DESENVOLUPADA

Comissions Delegades del CEEA de la UB

S'han celebrat un total de 25 reunions del CEEA per examinar i acceptar les memòries dels procediments, distribuïdes de la següent manera:

Juliol/setembre 1999	2
Octubre/desembre 1999	4
Gener/març 2000	11
Abril/juny	8

La distribució per estabularis ha estat la següent:

Estabulari Bellvitge	5
Estabulari Biologia	6
Estabulari Casanovas	5
Farmàcia	6
Psicologia	3

Procediments

S'han acceptat un total de 179 procediments, dels quals 23 han estat de docència i 156 de recerca. D'aquests, un total de 12 han necessitat autorització expressa per part de la Comissió d'Experimentació Animal del Departament d'Agricultura Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya per a la seva execució. En els 179 procediments han intervingut un total de 101 investigadors/professors diferents. Aquesta informació es detalla a la taula següent:

Estabularis	Recerca	Docència	Total	Investigadors / Professors Responsables
Biologia	23	15	38	
	20			
Bellvitge	31	2	33	20
Casanovas	72	0	72	39
Farmàcia	23	5	28	18
Psicologia	7	1	8	4
Totals	156	23	179	101

Acreditacions del personal

Actualment hi ha un total de 1.034 persones acreditades a la UB per a la realització de procediments. El detall d'aquestes dades es mostra a la taula següent:

Via d'acreditació	Distribució	
	Investigadors	Experimentadors

Realització de curs		
Cursos dirigits a personal investigador	127	—
Experiència Prèvia a la UB		
Certificada pels caps de departament	644	254
Acreditats Externs		
Justificada documentalment	9	—
Total	780	254

D'aquests 1.034, 75 s'han acreditat durant el darrer curs, d'acord amb el detall que es mostra a la taula adjunta:

Via d'acreditació	Distribució	
	Investigadors	Experimentadors

Realització de Curs		
Cursos dirigits a personal investigador	30	3
Experiència Prèvia a la UB		
Certificada pels caps de departament	14	20
Acreditats Externs		
Justificada documentalment cursos/certificat	5	3
Total	49	26

COMITÈ ÈTIC D'INVESTIGACIÓ CLÍNICA (CEIC)

Dr. Pau Ferrer Salvans
President

Dra. Ignàsia Ferrer Salvans
Secretària

Vocals

Dr. Josep M. Argimón

Dr. Xavier Avila

Dr. Josep R. Germà

Dr. Salvador Gil-Vernet

Dr. Carlos Villabona

Sra. Cristina Matud

Sra. Rosa Solà

Sr. Ramón Caralt

Sr. Joan Elfàs

Sr. Xavier Ribalta.

L'any 1999 s'han presentat avaluació pel CEIC 170 propostes d'investigació clínica, amb un creixement molt important en els darrers cinc anys. Dels 170 projectes d'investigació avaluats, 93 (55%) eren assaigs clínics amb medicaments, 27 (16%) projectes d'investigació genètica i 50 (29%) estudis clínics sobre altres temes.

Durant l'any 1999, la mitjana de temps entre la recepció d'un assaig clínic fins a la seva presentació al CEIC està al voltant de 23,3 dies. Els resultats de l'avaluació han estat els següents: s'han aprovat 123 propostes (73%), si bé 23 després de sol·licitar modificacions al protocol. Unes altres 30 propostes han rebut l'aprovació del CEIC per presentar-les a convocatòries d'ajuts a la recerca. S'han denegat 2 propostes d'investigació (1%) i 9 han restat pendents de rebre les respostes a les modificacions sol·licitades pel CEIC.

Una de les tasques fonamentals portades a terme pel CEIC ha estat el seguiment dels assaigs clínics quant als esdeveniments adversos i als informes sobre el desenvolupament i auditories.

OBSERVATORI DE BIOÈTICA I DRET

Durant el curs 1999/2000, l'Observatori de Bioètica i Dret (OBD) ha donat compliment als objectius per als quals va ser creat:

- D'una banda propiciar, dins la nostra comunitat científica, l'anàlisi dels problemes que els avenços biotecnològics susciten en el camp de l'ètica i en el de la protecció dels Drets Fonamentals, en especial a través dels diferents projectes d'investigació finançats per diferents entitats i la difusió de la Bioètica i la seva relació amb el Dret en els diferents mitjans de comunicació social (premsa escrita, ràdio i TV, fonamentalment).
- D'altra banda donar resposta a la creixent demanda de formació en el camp de la Bioètica, mitjançant l'organització, coordinació i participació en diversos cursos, ponències, jornades, conferències, seminaris i congressos.

PROJECTES D'INVESTIGACIÓ

Aquest centre d'investigació ha participat en els següents projectes d'investigació:

- «*Derecho y Alzheimer: implicaciones jurídico-políticas, éticas y sociales de la detección de genes asociados a la enfermedad de Alzheimer y otras demencias seniles*», finançat pel Ministeri de Educación, Cultura y Deportes. Els resultats i les conclusions d'aquest projecte han estat presentats en la celebració de les *IV Jornades sobre Bioètica, Dret i Genètica*, que varen tenir lloc els dies 11 i 12 de desembre a l'Auditori del Parc Científic de la Universitat de Barcelona.
- «*Problemes bioètics de la investigació amb embrions humans i de la donació d'òvuls*», finançat per la Fundació Maria Francisca de Roviralta. Els avenços d'aquest projecte s'han concretat en el «*Document sobre investigació amb embrions*», elaborat pel Grup d'Opinió de l'Observatori de Bioètica i Dret, presentat el 21 de setembre en l'II-lustre Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona.

- Així mateix, s'han sol·licitat diversos projectes d'investigació a nivell autonòmic, estatal i internacional que, en aquests moments, es troben en fase d'avaluació.

DOCÈNCIA

Un altre aspecte que l'OBD ha potenciat és el de la docència. En aquest sentit, ha organitzat, coordinat i/o col·laborat en els següents cursos, seminaris i jornades:

Organització i coordinació

- Curs d'Introducció a la Bioètica. Hospital de Granollers.
- II Jornades d'Aspectes Ètico-Jurídics dels Trasplantaments d'Òrgans. Facultat de Farmàcia de la UB.
- II Curs de Formació en Ètica Assistencial. Centre Hospitalari - Unitat Coronària de Manresa.
- Curs de Formació en ètica i desenvolupament professional. Col·legi Oficial de Diplomats en Infermeria de Girona.
- Curs de Formació en ètica i desenvolupament professional. Hospital de Figueres.
- Curs de Deontologia professional i problemes sanitaris. Col·legi Major Ramon Penyafort.
- Curs de lliure elecció d'Introducció a la Bioètica. Facultat de Farmàcia.
- Direcció, coorganització i coordinació del Master en Bioètica i Dret: problemes de salut i biotecnologia, en la seva quarta edició presencial i primera a distància. Fundació Bosch i Gimpera. Les Heures, UB.
- Curs de doctorat d'Introducció a la Bioètica i de formació continuada de la UAB.
- Practicum III Repercussions jurídiques de les noves tecnologies genètiques, Facultat de Dret de la UB.
- XXV Curs de formació mèdica continuada. Els Drets humans i la Constitució. ACMCB (filial del Vallés).
- Seminari sobre Els usos de la moral de la biotecnologia, UIMP a València.
- Seminari de Legislació i Ètica en serveis penitenciaris. Centre d'Estudis Jurídics del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.

- Curs de Bioètica aplicada al disseny i desenvolupament d'assajos clínics. Facultat de Farmàcia de la UB.
- IV Jornades sobre Bioètica, Dret i Genètica, celebrades a l'Auditori del Parc Científic de la UB.
- Assignatura de Lliure Elecció sobre El Dret a la Intimitat i la Protecció de les Dades Sensibles, Facultat de Dret.

Col·laboracions

- Master Universitat-Empresa de biotecnologia de la UB.
- VII Jornades sobre Dret i Genoma Humà, Deusto-Bilbao, Universidad de Deusto / Universidad del País Vasco.
- European Master in Global Bioethics, organitzat per l'Institute of Anthropology of Florence.
- Curs de Biotecnologia: unha mirada ó futuro, organitzat per la Facultade de Biologia de la Universidad de Santiago de Compostela.
- Universitat d'Estiu de la Universitat Rovira Virgili, Qüestions de Bioètica: autonomia personal, llibertat i protecció sanitària.
- I Congrés Internacional de Bioètica, organitzat per la SIBI i celebrat a Gijón.
- Màster en Gerontologia Social. Fundació Bosch i Gimpera. Les Heures, UB.
- Màster en Comunicació Científica de la UPF.
- V Curs sobre l'Humanisme en Medicina de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya.

PUBLICACIONS

Com a producte de l'activitat científica de l'OBD podem ressenyar un gran nombre d'articles publicats tant en revistes especialitzades com en premsa diària.

Cal destacar, però, a banda de l'esmentat «*Document sobre investigació amb embrions*», la publicació de l'últim treball col·lectiu titulat *Estudios de Bioética y Derecho*, editat per Tirant lo Blanch i compilat per la Dra. María Casado. Aquest llibre és el cinquè d'una llarga tasca comuna de diferents investigadors de diverses disciplines com ara del Dret, la Medicina, la Biologia, la Genètica, la Filosofia i l'Antropologia Social, l'objecte d'estudi dels quals és la Bioètica en les seves diferents vessants.

ALTRES ACTIVITATS

A més, l'OBD ha dut a terme altres activitats en col·laboració amb l'Associació de Bioètica i Dret:

- Discussió de cas clínic: *Paciente en curso de su segunda gestación...*
- Forum.
- Jornades sobre *U.C.I. y Estados Vegetativos*.
- Discussió del llibre: *Los retos de la Genética del Siglo XXI*.
- Reunió Anual de la Societat Catalana de Bioètica sobre el Comitè d'Ètica Assistencial (C.E.A.).
- Jornades: *Aspectos ético-jurídicos de los trasplantes de órganos*.

- Discussió de cas clínic: *Mujer de 30 años y comentarios*.
- Discussió del llibre: *Principios de ética médica* (Beauchamps y Childress).
- Xerrada: *Els problemes ètico-legals de la Història Clínica*.
- Discussió de cas clínic: *Riesgo de adquisición de infección por virus HIV*.
- Discussió del llibre: *Estudios de Bioética y Derecho*.
- Xerrada: *Droga y cárceles. Relaciones y contradicciones. Programa Metadona. Centro Penitenciario hombres*.
- IV Jornades sobre *Bioética, Derecho, Genética*.

ESTRUCTURA DE RECERCA

270

GRANS ÀMBITS DE RECERCA

FUNDACIÓ PARC CIENTÍFIC DE BARCELONA

MEMBRES DEL PATRONAT DE LA FUNDACIÓ PARC CIENTÍFIC DE BARCELONA

Antoni Caparrós i Benedicto
President

Màrius Rubiralta i Alcañiz
Vicepresident

Vocals en representació de la Universitat de Barcelona

Enric Canela i Campos
Antoni Mirambell i Abancó
Josep Escolano i Traver

Vocals en representació del Consell Social de la Universitat de Barcelona

Pedro Fontana i García
Santiago Guillén i Fernández
Juan José López i Burniol
Francesc Raventós i Torras
Antoni Vila i Casas

Vocals en representació de la Fundació Bosch i Gimpera

Francesc Santacana i Martorell
Juli Molinario i Valls
Xavier Peris i Musso

Joan Pujol i Segarra
Jordi Toboso i Magrans

Vocals en representació de la Caixa de Catalunya

Josep M. Loza i Xuriach
Alfons Joan Aran i Utset
Josep M. Cullell i Nadal
Joan Molins i Amat
Antoni Zabalza i Martí

Altres vocals

Sr. Fernando Aldana Mayor*
Jorge Fernández Díaz
Andreu Mas-Colell
Cesar Nombela Cano*
Vladimir de Semir Zivojnovic*

**Pendants de presa de possessió*

Jordi Camós i Grau

Secretari

MEMBRES DE LA COMISSIÓ EXECUTIVA DE LA FUNDACIÓ PARC CIENTÍFIC DE BARCELONA

Membres nats

Antoni Caparrós i Benedicto
Pedro Fontana i García
Màrius Rubiralta i Alcañiz

President

Màrius Rubiralta i Alcañiz

Alfons Joan Aran i Utset
Enric Canela i Campos
Josep M. Cullell i Nadal
Josep Escolano i Traver
Joan Pujol i Segarra
Francesc Raventós i Torras
Francesc Santacana i Martorell

Jordi Camós i Grau
Secretari

MEMBRES DEL COMITÈ CIENTÍFIC

Pere Pascual de Sans
President

Fernando Briones Fernández-Pola
Ernesto Carmona Guzmán
Avelino Corma Canos
Pedro Miguel Echenique Landiribar
Antonio Hernando Grande
Antonio Luque López
Carlos Martínez Alonso
Ginés Morata Pérez
José M. Palacios Santibáñez
Joan Rodés Teixidor
Juan Rodríguez Jiménez
Juan Rojo Alaminos
Màrius Rubiralta Alcañiz
Margarita Salas Falgueras
Josep Tarragó Colominas

VIDA INTERNA DE LA FUNDACIÓ

Patronat

En primer lloc, cal destacar la incorporació com a patró del Parc Científic de Barcelona del Sr. Pedro Fontana, nomenat pel Govern de la Generalitat nou president del Consell Social de la Universitat de Barcelona, en substitució del Sr. Josep M. Puig Salellas, que va deixar el càrrec de president d'aquell Consell Social el dia 1 de juliol i que desenvolupà una tasca molt important en l'etapa inicial de la Fundació Parc Científic de Barcelona.

Durant el curs acadèmic, el Patronat s'ha reunit en dues ocasions, el 19 de novembre de 1999 i el 7

d'abril de 2000, i d'entre els acords presos cal destacar els següents:

- Modificació dels Estatuts en els punts següents:
 - Eliminació de la limitació d'un any per al nomenament de cinc nous patrons.
 - Creació d'una vicepresidència primera, que recaigui en el president del Consell Social de la Universitat de Barcelona, i del càrrec de vicepresident segon.
 - Nomenament del president del Comitè Científic Internacional a càrrec del Patronat.
- Nomenament de nous patrons cooptats: Sr. Fernando Aldana, director de l'Oficina de Ciència i Tecnologia de la Presidència del Govern, Sr. Jorge Fernández Díaz, secretari d'Estat d'Educació, Universitats, Investigació i Desenvolupament, Sr. Andreu Mas-Colell, comissionat per a Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya, i Sr. César Nombela, president del Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC).
- Nomenament com a patró del Sr. Vladimir de Semir, regidor ponent de la Ciutat del Coneixement de l'Ajuntament de Barcelona.
- Nomenament del Sr. Xavier Peris com a patró en representació de la Fundació Bosch i Gimpera, en substitució del Sr. Ramon Mas, que renuncià el càrrec.
- Incorporació al Parc Científic de Barcelona dels grups de recerca SANI-RED (societat), Qualitat d'enquestes socioeconòmiques, HOMÍNID, Grup d'Orígens Humans, Federalisme fiscal i economia regional, Centre d'estudis de ciutadania i societat civil, Observatori d'ètica intercultural i Arquitectura i evolució de la ciutat.
- Increment de la inversió prevista amb, entre d'altres, equipament científic per a les unitats de nova creació de Genòmica, Proteòmica i Química Combinatòria.

A banda d'aquests acords, el Patronat ha treballat de manera especial en la configuració final de la

primera fase del Parc: consolidació del projecte científic del Parc i la seva inserció en les línies del Pla Nacional de Ciència i Tecnologia i del Segon Pla de Recerca de Catalunya, vinculació especial del Parc amb l'IDIBAPS, finançament de la primera fase i de l'etapa 2000-2002.

Quant a l'evolució dels càrrecs nomenats pel Patronat, al llarg de 1999 ha estat la següent:

- La Sra. Regina Llopis i Rivas, directora general, renuncià al seu càrrec el mes d'agost.
- El Sr. Fernando Albericio i Palomera, responsable de Relacions Exteriors, renuncià temporalment al seu càrrec el mes de maig.
- El Patronat de 29 de novembre nomenà els càrrecs següents:
 - Sr. Pedro Fontana i García, com a vicepresident primer
 - Sr. Màrius Rubiralta i Alcañiz com a vicepresident segon –o executiu–
 - Sr. Francesc Santacana i Martorell, com a adjunt al vicepresident segon –o executiu–
 - Sr. Josep M. Raventós i Santamaría com a gerent
 - El Sr. Joan Bellavista i Illa com a subdirector

Comissió Executiva

Al llarg d'aquest any acadèmic, la Comissió Executiva ha estudiat i desenvolupat les línies estratègiques per a la consolidació del projecte del Parc Científic de Barcelona i ha pres els acords necessaris per al seu desenvolupament.

Consell Assessor

Amb data 5 de novembre, va tenir lloc la primera reunió del Consell Assessor del PCB, format per representants de les institucions públiques i privades ubicades al Parc. Entre les funcions del Consell Assessor es compten les d'introduir millores en el desenvolupament del projecte així com analitzar i assessorar sobre els mecanismes de funcionament.

Formen part del Consell Assessor:

Màrius Rubiralta
 Francesc Santacana
 Josep M. Raventós
 Joan Bellavista
 Fernando Albericio
 Antonio Zorzano
 Albert Boronat
 Pere Puigdomènech
 Ferran Azorín
 Jaume Piulats
 Alberto Stampa
 Montserrat Baucells

FINANÇAMENT

Feder 1997-1999

Com a organisme gestor de les subvencions procedents dels Fons Europeus de Desenvolupament Regional (FEDER) aprovades el 1997 per al projecte del Parc Científic de Barcelona, destinades a obra i equipament científic, durant el curs 1999-2000 s'ha continuat certificant de manera periòdica davant la Comissió Interministerial de Ciència i Tecnologia (CICYT) i el Comissionat per a Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya les despeses efectuades en obra i instal·lacions científiques. En tancar l'any, els imports certificats són el 77% de la totalitat de despesa elegible aprovada. Quant a la recepció de les subvencions que se'n deriven, la Fundació ha rebut a 30 de juny de 2000 el 30% de les subvencions aprovades.

En aquest mateix context, el Parc Científic de Barcelona ha estat beneficiat, per part de la CICYT, amb la concessió d'un augment de subvenció Feder de 42,24 MPTA de despesa elegible, a conseqüència de serrells globals a projectes materialitzats i d'interès.

Feder 2000-2006

El Parc Científic de Barcelona ha sol·licitat dins del programa Feder 2000-2006 noves subvencions per tal de finalitzar les inversions necessàries per a Primera Fase, i també per a les Fases 2 i 3 –estat final. Els imports demanats són 1.796 MPTA de

despesa elegible per a accions de construcció i equipament científic de la Primera Fase, que donarien lloc a una subvenció efectiva de 898 MPTA, i de 5.509 MPTA de despesa elegible per a les obres i equipament de les Fases 2 i 3 esmentades, que donarien lloc a una subvenció efectiva de 2.755 MPTA. Dins de l'any 2000, la sol·licitud de subvenció per a la Primera Fase s'incrementà en 996 MPTA de despesa elegible que donarien lloc a una subvenció efectiva de 498 MPTA, com a resultat d'una major inversió prevista.

Resta de subvencions

Pel que fa a la resta de subvencions per a la construcció de la Primera Fase del Parc, dins d'aquest any acadèmic s'ha rebut l'import de 110 MPTA que corresponen al pagament de la segona anualitat del Conveni subscrit en data 28 de desembre de 1998 entre l'Oficina de Ciència i Tecnologia de la Presidència de Govern, el Comissionat per a Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya, la Universitat de Barcelona i la Universitat Politècnica de Catalunya per a la creació del Parc Científic i Tecnològic de Barcelona.

Negociacions de nou finançament en curs

Al llarg d'aquest any s'han iniciat les negociacions del segon conveni entre l'Oficina de Ciència i Tecnologia de la Presidència de Govern, el Comissionat per a Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya, la Universitat de Barcelona i la Universitat Politècnica de Catalunya per a la creació del Parc Científic i Tecnològic de Barcelona així com per a activitats de dinamització de les seves línies de recerca. En aquesta negociació, la Secretaria d'Estat de Política Científica i Tecnològica del Ministeri de Ciència i Tecnologia ha pres el relleu a la CICYT com a resultat de canvis en l'estructura de gestió de la recerca introduïts pel nou Govern de l'Estat espanyol.

Així mateix, s'han desenvolupat negociacions amb la Secretaria ara esmentada per tal d'obtenir finançament puntual per a l'any 2000 per a construccions i equipament científic.

OBRA

Durant aquest any acadèmic s'ha completat gairebé la totalitat de l'estructura dels 36 mòduls de l'Edifici Modular, així com el tancament de la superfície de façanes i bona part de la instal·lació de maquinària a la coberta.

Atesa la necessitat d'instal·lar en aquest edifici els equips de Ressonància Magnètica Nuclear s'ha accelerat de forma important l'execució d'aquests espais en el soterrani. Això ha suposat enllestir totes les instal·lacions lligades a aquests espais i aïllar-los de la resta de l'obra per evitar problemes de sorolls, pols, vibracions, moviment de masses metàl·liques...

Continuant amb el condicionament interior de l'Edifici Modular, s'han definit els requeriments de bona part dels seus futurs usuaris i s'han elaborat els projectes de condicionament interior corresponents. L'execució dels seus treballs s'ha iniciat al llarg del primer semestre de 2000; únicament en el cas dels Serveis Científicotècnics, les distribucions, instal·lacions i mobiliari específic s'ha finalitzat pràcticament en el mes de juny, la qual cosa possibilitarà el trasllat dels seus investigadors i tècnics el mes de setembre de 2000.

Per la seva especificitat, cal destacar la finalització del projecte de distribucions, instal·lacions i equipament de l'estabulari i el Servei de Transgènics.

D'altra banda, la reforma dels 3.320 m² de la Torre D va quedar enllestida durant el mes de maig de 1999 i ja des del mes de juliol d'aquell mateix any aquest edifici es troba totalment ocupat i a ple rendiment.

ACCÉS DE GRUPS DE RECERCA I EMPRESES I ACTIVITATS DEL PARC CIENTÍFIC DE BARCELONA

Grups de Recerca, Empreses i Serveis a l'Edifici Torre D

Un cop acabades les obres de remodelació de la Torre D, els seus usuaris van procedir a instal·lar-s'hi i la Torre va entrar en funcionament a principis del mes de setembre. Aquest edifici s'ha destinat a

acollir grups de recerca, *Spin-offs* i empreses que no requereixen d'espais experimentals, la seu de la Fundació Bosch i Gimpera (FBG), el Centre d'Innovació de l'FBG, les Quasiempreses, serveis de suport a la recerca, un auditori i cinc sales de reunions.

Amb data 9 de setembre, el president de la Generalitat, Jordi Pujol, acompanyat pel rector de la UB i president de la Fundació Parc Científic de Barcelona, Antoni Caparrós, va inaugurar els primers espais de recerca del PCB. Després de visitar l'Edifici Modular de laboratoris, i concretament els espais preparats per acollir l'imant de l'espectròmetre d'RMN de 800 MHz, (únic aparell de tan alt camp del sud d'Europa) el president va procedir a inaugurar els 3.320m² de la Torre D. A l'acte també hi van assistir el Patronat del Parc i personalitats de les institucions polítiques i de recerca.

L'1 de gener de 2000 s'incorporà a la Torre D Sani-Red, empresa dedicada a la gestió del coneixement i destinada a desenvolupar projectes d'aplicació de noves tecnologies de la informació al sector sanitari i farmacèutic

Relació dels usuaris:

- Grups de Recerca
 - Agrupació Euroregional dels Sistemes Fotovoltaics (GESP)
 - Centre de Meteorologia i Climatologia
 - Centre de Recerca en Meteorologia
 - Grup de Climatologia
 - Grup de Recerca del Clima
 - Centre de Recerca en Química Teòrica (CERQT)
 - Grup d'Estudis Alimentaris (GEA)
 - Grup de Recerca en Nutrició Comunitària
 - Centre de Recerca Social i Educativa (CREA)
 - Centre de Recerca en Economia del Benestar (CREB)
 - Institut de Dret Públic (IDP)
 - Observatori de Bioètica i Dret (OBiD)
 - Centre de Llenguatge i Computació (CLIC)
 - Grup d'Estudi i Conservació de Mamífers Marins (GRUMM)

- *Spin-offs*
 - CELLTEC UB
- Empreses
 - Sani-Red
- Serveis
 - Centre d'Avaluació i Prospectiva de la Recerca i la Innovació tecnològica (CAPRI)
 - Centre de Patents
 - Oficina de Promoció i Gestió de Projectes Europeus
 - Centre d'Assessorament Lingüístic
 - Auditori i sales de reunions
- Seu de la Fundació Bosch i Gimpera
- Centre d'Innovació de la Fundació Bosch i Gimpera
- Quasiempreses
 - Centre de Llenguatge i Computació (CLIC)
 - Centre Universitari de Catalunya per a l'Estudi i la Investigació de les Conductes Addictives
 - Grup d'Estudi i Conservació de Mamífers Marins (GRUMM)
 - COTEX. Consultoria de Projectes Europeus
 - Diopma (disseny i optimització de processos i materials)
 - Enginyeria i Desenvolupament de Materials (EDM)
 - Patrimoni-UB
 - Taller de Projectes. Patrimoni i Museologia
 - UB-ECOAP. Economia Aplicada
 - UB-Xerox Laboratory for Magnetics Research
 - UBEKTRON-Departament d'Electrònica
- Altres grups vinculats al Parc:
 - Observatori de la Globalització
 - Centre d'Investigacions Film-Història
 - Grup d'Investigació sobre l'Envel·liment
 - Grup d'Estudis sobre Família i Parentiu
 - Xarxa Temàtica Medamèrica
 - HOMÍNID. Orígens Humans
 - Centre Universitari de Catalunya per a l'Estudi i la Investigació de les Conductes

- Addictives (CEUCAT)
- Grup d'Investigació en Lingüística Computacional (GILC)
- Centre de Recerca en Estudis de les Dones Duoda
- Enquestes i qualitat de la informació estadística
- Federalisme fiscal i economia regional
- Centre d'estudis de ciutadania i societat civil
- Observatori d'ètica intercultural
- Grup de recerca d'arquitectura i evolució de la ciutat

Edifici Modular

- Definició dels Espais de Recerca

GRUPS DE RECERCA DE L'EDIFICI MODULAR DE LABORATORIS (PRIMERA FASE):

Grups de Recerca (UB i altres)

Unitat de Recerca en Síntesi Asimètrica
 Neurobiologia del Desenvolupament i de la Regeneració Neuronal
 Síntesi i Estructura de Biomolècules
 Regulació Gènica de l'Oxidació d'Àcids Grassos
 Bases Moleculares de Patologies Associades a Transportadors de Membrana
 Característiques de Noves Diances Terapèutiques
 Genètica i Biologia Molecular de Proteïnes Mitocondrials
 Reconeixement Molecular
 Enginyeria Metabòlica i Teràpia de la Diabetis
 Biologia del Macròfag
 Enginyeria Cel·lular i Teràpia Gènica
 Regulació dels Sistemes de Transport
 Biologia Cel·lular i Molecular del Tràfic Intracel·lular de Proteïnes
 Unitat de Síntesi, Estructura i Aplicació de Pèptids i Proteïnes
 UBX Laboratory For Magnetics Research
 Síntesi de Pèptidomimètics i Pseudopèptids
 Disseny de Substàncies Bioactives Assistit per Ordinador
 Bioquímica i Biologia Molecular de Plantes
 Poliamines i Rutes de Senyalització en A.thaliana

CSIC (pendent d'acord definitiu)

Anàlisi de la Funció i Regulació Gènica en Eucariotes
 Biblioteques Combinatorials de Molècules Orgàniques
 Cristal·lografia de Proteïnes i Àcids Nucleics
 Estructura i Organització del Genoma en Plantes
 Fisiologia Molecular d'Insectes Plaga

Al llarg del curs 1999-2000 s'ha avançat en la definició dels espais de l'Edifici Modular de laboratoris. Paral·lelament s'han continuat els contactes amb els futurs usuaris, que han permès avançar en la distribució interna dels mòduls, la futura ubicació dels grups de recerca i l'adjudicació d'espais per a serveis comuns per tal que es puguin instal·lar al nou edifici durant el darrer trimestre de l'any 2000.

Així mateix, s'ha continuat treballant en la definició, estructuració i modalitats de finançament dels futurs Instituts de Recerca i Desenvolupament del Parc. Amb aquesta finalitat s'han celebrat diverses reunions amb membres de la UB i del CSIC així com amb membres de l'IDIBAPS per definir com es coordinaran les institucions.

Investigador Principal

Miquel A. Pericàs (UB)
 Eduardo Soriano (UB)
 Enrique Pedroso (UB)
 Fausto García Hegardt (UB)
 Antonio Zorzano (UB)
 Rafael Franco (UB)
 Francesc Villarroja (UB)
 Modesto Orozco (UB)
 Joan J. Guinovart (UB)
 Antonio Celada (UB)
 Anna M. Gómez (UB)
 Marçal Pastor (UB)
 Senén Vilaró (UB)
 Ernest Giralt (UB)
 Javier Tejada (UB)
 Màrius Rubiralta (UB)
 Juan J. Pérez González (UPC)
 Albert Boronat (UB)
 Antonio Fdez. Tiburcio (UB)

Investigador Principal

Ferran Azorín
 Àngel Messeguer
 Miquel Coll
 Pere Puigdomènech
 Xavier Bellés

Finalment, durant aquest any acadèmic s'ha treballat de manera intensa per definir els serveis científics comuns de què disposarà el Parc. Destaquem per la seva importància els treballs per estructurar l'Estabulari i el Servei de Transgènics. Pel que fa a la resta de serveis científics comuns, s'han establert entre altres els següents:

- Sales de cultius amb diferents nivells de seguretat.
- Laboratori per a la manipulació de radioisòtops.
- Hivernacle.
- Definició de Noves Unitats de Recerca i de Noves Empreses de Base Tecnològica

Atesa la configuració científica de la Primera Fase, s'ha acordat i posat en marxa la creació de quatre noves unitats de recerca, pioneres en el panorama actual de recerca:

- Unitat Farma-RMN.
- Unitat de Genòmica Funcional i Proteòmica.
- Unitat de Química Combinatòria i Crivellatge Robotitzat.
- Unitat de Modelització Molecular i Bioinformàtica.

En aquest sentit, s'ha iniciat la prospectiva de candidats idonis per a l'Àrea de Genòmica Funcional i Bioinformàtica.

D'altra banda, el PCB, conjuntament amb el Centre d'Innovació de l'FBG, ha començat a desenvolupar una política de promoció d'*spin-off* (noves empreses de base tecnològica) en el context de les mesures de promoció que s'estan impulsant des del govern de l'Estat, el nou programa del Plan Nacional de R+D+I per al foment de les empreses de base tecnològica impulsat des de la OCYT, el nou context fiscal, així com el futur programa PROFIT impulsat des del MINER.

En el marc d'aquests projectes s'ha treballat en la definició i línies de gestió de diferents iniciatives. Entre les *spin-off* en què s'ha treballat des del Parc, es compten: Celltec, especialitzada en models cel·lulars; Oryzon Genomics, empresa de genòmica funcional; Diver Drugs, S.L., especialitzada en la

recerca de nous compostos caps de sèrie; Xcellsyz, empresa internacional de biotecnologia, i UBX, laboratori de recerca en nanomagnetisme.

- Definició de les Unitats dels Serveis Científicotècnics

Durant el curs 1999-2000 s'han acordat i equipat les distribucions definitives dels mòduls que han d'acollir les unitats dels Serveis Científicotècnics de la UB que es traslladaran al PCB. Aquestes són les següents:

- Unitat de Ressonància Magnètica Nuclear.
- L'1 de setembre la Unitat d'RMN començà les seves activitats en un espai específic en el soterrani de l'Edifici Modular, consistents en posar en marxa les instal·lacions i preparar-les per a la instal·lació, el 15 de novembre, del primer espectròmetre d'RMN de molt alt camp (800 Mhz) de l'Estat espanyol. Els treballs de posada en marxa de l'aparell es van perllongar fins al dia 7 d'abril en què tingué lloc la inauguració del nou aparell d'RMN amb l'anàlisi de la primera mostra.
- Medi ambient.
- Raigs X de macromolècules.
- Espectroscòpia molecular.
- Tècniques separatives d'anàlisi.
- Proteòmica i síntesi de pèptids.
- Microscòpia confocal.
- Citometria de flux.
- Genòmica.
- Tècniques de reconeixement molecular *in situ*.
- Acords amb institucions i empreses

El dia 10 de desembre es va signar un acord d'intencions entre la UB/Parc Científic de Barcelona-CSIC en què s'estableixen les vies per a la creació d'un centre mixt entre les parts signants i el trasllat al Parc d'unitats del CID d'aquell organisme.

El 21 de desembre es va signar contracte amb l'empresa Medichem S.A. mitjançant el qual traslladarà la seva unitat d'R+D a una superfície de 207 m² de l'edifici de laboratoris del PCB per

un període de 10 anys. El seu trasllat es farà efectiu a finals de l'any 2000, un cop enllestides les obres de construcció de l'edifici. La recerca que s'hi desenvoluparà anirà encaminada a la preparació de molècules orgàniques amb activitat terapèutica, és a dir, de principis actius farmacèutics, especialment en tres categories: antiasmàtics, antihipertensius i antineoplàsics.

El 30 de maig es va signar contracte amb l'empresa Prous Science, S.A. per crear a l'Edifici Modular l'Institute for Collaborative Biomedical Research (ICBR), amb l'objectiu de desenvolupar recerca de nous fàrmacs amb l'ajut dels avenços en els camps de les tecnologies de la informació i altres disciplines científiques.

Així mateix, s'han continuat els contactes amb membres de l'empresa Merck, amb qui el PCB ja va signar contracte el mes de desembre de 1998, amb l'objectiu de perfilar el funcionament dels espais que han d'ocupar al PCB. Paral·lelament s'han iniciat converses amb empreses, principalment del sector farmacèutic, per continuar augmentant la proporció corresponent al sector empresarial que s'ha de traslladar al PCB.

Finalment, el mes d'abril de 2000 es va constituir la Comissió mixta UB/PCB-UPC amb la finalitat d'impulsar de manera conjunta el Parc Científic i Tecnològic de Barcelona.

Paral·lelament, el PCB ha participat formalment en el Projecte ATYCA que desenvolupa l'"Asociación de Parques Científicos y Tecnológicos de España (APTE)" que sota el títol "Apoyo a la generación de nuevas e independientes empresas de base tecnológica y actividades *spin-off*" té com a objectiu participar en l'estudi i creació efectiva d'empreses d'aquestes característiques.

ACTIVITATS DE PROMOCIÓ

Des de la seva constitució i al llarg d'aquest any de consolidació del projecte, la Fundació Parc Científic de Barcelona ha posat en marxa un seguit

d'iniciatives per donar a conèixer el projecte del Parc en diferents àmbits.

Actes a l'Auditori

Des de la posada en marxa de l'Edifici Torre D, s'han celebrat a l'Auditori un nombre elevat d'actes, jornades, congressos i seminaris destinats a l'intercanvi del coneixement. D'entre els celebrats durant el curs 1999-2000 hi ha:

- Inauguració dels primers espais de recerca del PCB.
- V Jornades d'Investigació de Bioquímica i Biologia Molecular.
- Transferència de Tecnologia i Promoció de la Innovació a Catalunya-Languedoc-Rousillon.
- III Jornades Internacionals de Propietats Magnètiques de Partícules Petites.
- JOCS'99 Jornada Catalana de Supercomputació.
- CAS-STN User Meeting.
- Jornada I+D d'Innovació Tecnològica en el Sector Alimentari.
- Canvi Educatiu: teories que superen desigualtats.
- L'Herència de Charles R. Darwin.
- Inauguració del Centre de Patents.
- I Congrés de l'Associació Espanyola de Climatologia.
- Presentació de Llibres del Grup d'Estudis Alimentaris (GEA).
- Presentació del Plan Nacional (MINER).
- I Simposium de la Xarxa de Química Mèdica.
- Signatura de Contracte entre UB-Bayer.
- XXVI Consell General de l'Associació Pla Estratègic Barcelona 2000.
- Inauguració de l'Observatori de la Globalització.
- Seminari de Gestió del Coneixement en la Ind. Farmacèutica.
- I Conferència en Bioinformàtica.
- Jornada de Treball sobre l'acció clau "Millora de la base de Coneixements socioeconòmics".
- Inauguració del Centre de Recerca en Economia del Benestar.
- Seminari del Centre de Recerca en Química Teòrica.
- II Conferència en Bioinformàtica.
- I Trobada d'Inversors i Emprendadors Seleccionats en Negocis d'Internet.

- Conferència impartida pel Prof. Sheldon Glashow, Premi Nobel de Física.
- III Conferència en Bioinformàtica.
- Signatura de Conveni Dr. Jordi Sabater i Pi.
- I Conferència: "Primats Humans i no Humans segons Buffon".
- "Interacciones entre física y biología: Lo que un físico debe saber sobre la biología y por qué" (Conferència Prof. Lynn Margulis - National Medal of Science 1999, EUA).
- Noves sortides professionals per a les Humanitats (I Jornada).
- II Conferència: "Ecología i Conducta de Mico Udolador".
- Noves sortides professionals per a les Humanitats (II Jornada).
- Presentació del Programa CULTURA 2000.
- Noves Aportacions de la tecnologia Electroquímica a Nivell Industrial.
- Noves sortides professionals per a les Humanitats (III Jornada).
- Quo Vadis, Investigació Universitària dins la Unió Europea?
- El Mundo de la Ingeniería en STN.
- Reunió Usuaris d'RMN; Presentació noves instal·lacions.
- I Seminari IT Value: "Gestión de Base de Datos".
- Creació de "Spin-off" de Biotecnologia (Prof. Bernard Pau).
- Cloenda Postgrau Cinema i Societat.
- IV Conferència en Bioinformàtica.
- II Seminari IT Value: "Gestión de Ciclo de Vida".
- Tecnologies del Llenguatge i la Societat de la Informació.
- Processat de Senyal en Nassos Electrònics.
- Modelització i Test de Microsistemes: Aplicacions a components per microfluídica.

Visites de personalitats al Parc

El Parc Científic de Barcelona ha rebut nombroses visites al llarg de l'any 1999 i 2000, que s'han interessat pel contingut del projecte i han pogut visitar els primers espais de recerca i serveis de suport del PCB:

- Jordi Pujol, president de la Generalitat de Catalunya.
- Gonzalo León, subdirector general de Planificación y Seguimiento, OCYT.
- Enric Banda, director general de l'European Science Foundation (07.10.99).
- Elisa Robles Fraga, directora general de Industrias y Tecnologías de la Información.
- Grup d'Amistat Espanya-França.
- Marisa Poncela, subdirectora general de Promoció i Innovació Industrial, MINER i Mercedes Cabetas, vocal assessora de la Direcció General d'Indústria i Tecnologia, MINER.
- Ernest Maragall, delegat d'Hisenda de l'Ajuntament.
- Pasqual Maragall, diputat del Grup Parlamentari Socialistes Ciutadans pel Canvi.
- Achilleas Mitsos, director de DG Investigació de la Comissió Europea.

Presència en Fòrums nacionals i internacionals

El Parc Científic de Barcelona, juntament amb la Universitat Politècnica de Catalunya i la Cambra de Comerç de Barcelona, va organitzar el Fòrum segle XXI: Ciència, Tecnologia i Empresa, una trobada on prop de 200 experts van debatre sobre l'estat actual de la ciència i la tecnologia i la seva projecció en l'empresa. Al Fòrum, que es va celebrar al Palau de Congressos de Barcelona els dies 20 i 21 de gener, el Parc Científic de Barcelona hi va ser present amb un estand.

Com a membre de la "International Association of Science Parks" (IASP), el Parc Científic de Barcelona va ser present al congrés internacional de la IASP celebrat a Màlaga els dies 9, 10 i 11 de juny sota el títol "Science and Technology Parks: their role in the internationalisation of SME's". Així mateix, com a membre de la Asociación de Parques Científicos y Tecnológicos de España (APTE), el Parc Científic de Barcelona també va assistir a reunions periòdiques amb altres membres de l'APTE, representants de parcs científics i tecnològics de l'Estat espanyol.

En la mateixa línia, el Parc va tenir presència rellevant en d'altres fòrums de recerca i innovació, com ara la Fira d'Expoquímica (9-13/11/99) i la Fira

de la Innovació Organitzada per la Cambra Oficial de Comerç i Indústria de Terrassa (8-11/06/00).

Actuacions de projecció del Parc

El cicle de jornades "El Parc de 7 a 9" organitzades des de la Fundació Bosch i Gimpera a través del Parc Científic de Barcelona s'ha celebrat per tercer any consecutiu. Les tertúlies es van celebrar al Club Gúlaris i van estar conduïdes per investigadors de primera línia de la UB destacats per les seves característiques de bons comunicadors: Gemma Rauret, Manuel Palacín, Ernest Lluch, Joan Jofre, David Nualart.

El mateix dia de la inauguració de l'Edifici Torre D es va inaugurar una exposició sobre el Parc Científic de Barcelona on es descrivia el projecte del Parc. Així mateix, el PCB també va participar en l'organització d'altres exposicions dins el marc de la Setmana de la Ciència '99 que es va celebrar del 12 al 21 de novembre.

Durant el curs 1999-2000 han tingut lloc dues presentacions dirigides a les empreses farmacèutiques: una a Madrid el dia 11 de maig de 2000, a la seu de Farmaindústria, i una altra a Barcelona, el 17 de maig de 2000.

Comunicació i imatge

Dins l'àmbit de Comunicació i imatge s'han desenvolupat diversos projectes amb l'objectiu de fer difusió del Parc:

- Documents promocionals i imatge corporativa
Durant l'any 1999 es va elaborar un document de reglamentació de la imatge corporativa del PCB amb l'objectiu que els grups de recerca i empreses instal·lats al Parc incorporin a la seva imatge la del Parc, de manera homogènia. El document inclou la normativa d'imatge del paper de carta, sobres, targetes, carpetes i altres materials, indicant la ubicació i mida dels logotips a afegir en cada cas.

Així mateix, s'han elaborat materials de promoció del Parc i dels seus grups de recerca i serveis.

- La web del Parc: www.pcb.ub.es
Es va confeccionar una nova web del PCB en la qual a més de la informació institucional i els objectius principals de la Fundació Parc Científic de Barcelona, s'hi inclou una pàgina per a cadascun dels grups, serveis, *spin-offs* i quasiempreses ubicats al Parc, des d'on l'usuari pot accedir a altres pàgines webs externes. La web del Parc inclou també un apartat de notícies on es recullen articles de les activitats desenvolupades al PCB o vinculades amb ell, així com retalls de premsa on s'esmenta el Parc. Finalment, la web també inclou una llista de les activitats que tindran lloc en un futur pròxim.

- Presència a la UB
De totes les activitats rellevants que van tenir lloc a la seu del Parc o en relació amb ell, se'n va fer difusió dins de la UB a través dels mitjans habituals de comunicació: la UB Web i la revista mensual *Comunicacions*.

- Presència a la Premsa
Les notícies més rellevants generades des del Parc durant el curs 1999-2000 han estat publicades a *La Vanguardia*, *El País*, *El Periódico*, *l'Avui*, *el Dossier Econòmic de Catalunya*, *Expansión*, *ABC*, *El Mundo*, *La Gaceta de los Negocios*, *Medicampus*, *El Temps*, *Diario Médico*, *Tecno 2000*, *l'Asociación Española de Bioempresas (ASEBIO)*, *Món Empresarial*, *La Razón*, *Barcelona Bones Notícies*, *Metges de Catalunya*, *GEO* i *El Punt*.

El Parc també va tenir repercussió mediàtica a altres mitjans de comunicació de la xarxa internet, de televisió i de ràdio. Així mateix, el PCB va ser present a la revista *Nature Biotechnology* (Vol 17, 12/1999) en un article que descrivia l'estat de la recerca en biotecnologia a Espanya i els projectes que s'estan impulsant a nivell estatal en aquesta matèria.

INSTITUT D'INVESTIGACIONS
BIOMÈDIQUES AUGUST PI I SUNYER

INTRODUCCIÓ

L'Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer (IDIBAPS) significa una aposta per canviar l'*status quo* de la recerca biomèdica a Catalunya, clàssicament separada en tres tipus d'institucions: hospitals, universitats i altres organismes de recerca, com és el Consejo Superior de Investigaciones Científicas. Aquesta, es concretà en un conveni signat a la Universitat de Barcelona el 4 de juny de 1993 entre representats legals de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, la Universitat de Barcelona, el Consejo Superior de Investigaciones Científicas i la Generalitat de Catalunya.

JUNTA DE GOVERN

President

David Serrat (director General de Recerca, Generalitat de Catalunya)

Vocals

Joan M. V. Pons i Rafols (director AATRM)
Lluís Calvo (coordinador Institucional del CSIC a Catalunya)
Emili Gelpí (director de l'Institut d'Investigacions Biomèdiques)
Joan Grau (gerent Hospital Clínic)
Josep Terés (director Mèdic Hospital Clínic)
Màrius Rubiralta (vicerektor de Recerca, Universitat de Barcelona)
Josep A. Bombí (degà Facultat de Medicina, Universitat de Barcelona)
Joan Rodés (director de l'IDIBAPS)

Secretari

Daniel Navajas (sense vot)

CONSELL CIENTÍFIC

Jesús Avila (Centro de Biología Molecular Severo Ochoa, Madrid)
José A. Berciano (Servicio de Neurología, Hospital Universitario Marqués de Valdecilla, Santander)
Esteban Domingo (Centro de Biología Molecular Severo Ochoa, Madrid)

Jesús Florez (Departamento de Fisiología y Farmacología, Facultad de Medicina, Universidad de Cantabria, Santander)

Valentí Fuster (Cardiovascular Institute, Mount Sinai Hospital, Nova York)

Roberto Gallego (Instituto de Neurociencias, Universidad Miguel Hernández, Alicante)

Francisco Javier García-Sancho (Instituto de Biología y Genética Molecular, Facultad de Medicina, Valladolid)

Roberto Groszmann (Hepatic Hemodynamic Lab. Yale University Sch. Med, West Haven)

José López Barneo (Departamento de Fisiología Médica y Biofísica, Facultad de Medicina, Sevilla)

Carlos López Otín (Departamento de Bioquímica y Biología Molecular, Universidad de Oviedo)

Joan Massagué (Memorial Sloan Kettering Cancer Center, Nova York)

Salvador Moncada (The Wolfson Institute for Biomedical Research, Londres)

Carlos Martínez (Departamento de Inmunología y Oncología, Centro Nacional de Biotecnología, Madrid)

José M. Mato (Laboratorio de Bioquímica y Biología Molecular, Universidad de Navarra, Pamplona)

Ginés Morata (Centro de Biología Molecular Severo Ochoa, Madrid)

Daniel Navajas (Unitat de Biofísica i Bioenginyeria, Universitat de Barcelona)

Pere Pascual (Departament d'Estructura i Constituents de la Matèria, Facultat de Física, Universitat de Barcelona)

Àngel Pellicer (Departamento de Patología, New York University Medical Center)

Joan Rodés (Director de l'IDIBAPS)

Margarita Salas (Centro de Biología Molecular Severo Ochoa, Madrid)

Fins el moment de tancament d'aquesta memòria (juliol 2000), el Consell s'havia reunit en una ocasió.

ACTIVITAT

L'Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer (IDIBAPS) és un Institut de Recerca integrat per les següents institucions: la Generalitat de Catalunya, la Universitat de Barcelona, l'Hospital Clínic de Barcelona i l'Institut d'Investigacions Biomèdiques de Barcelona del CSIC. Està ubicat a

Barcelona, a la zona del campus central al carrer Casanova. El seu objectiu fonamental és facilitar la integració de la recerca clínica de qualitat contrastada amb la recerca bàsica d'alt nivell per aconseguir que els avenços científics obtinguts en la prevenció i tractament dels problemes de salut més importants del nostre país puguin transferir-se d'una manera òptima i més ràpida.

Les activitats més destacables que s'han dut a terme durant el curs 1999-2000 han estat:

Seminaris

Se celebren amb una periodicitat mensual. Els seminaris impartits han estat els següents:
 "Mecanismo de replicación de DNAs lineales con proteína terminal" a càrrec de la Prof. Margarita Salas, del Centro de Biología Molecular "Severo Ochoa" de Madrid, "Parkinson's diseases - experimental research- testing therapeutical strategies in vitro and in animal models" a càrrec del Dr. Wolfgang Oertel de la Universitat de Marburg, "Las proteasas como dianas de intervención terapéutica en procesos tumorales y artríticos" a càrrec del Prof. Carlos López-Otín de la Facultat de Medicina de la Universitat d'Oviedo, "Dinámica de cuesiespecies de los virus RNA y la posibilidad de desarrollo de nuevas estrategias antivirales" impartit pel Prof. Esteban Domingo del Centro de Biología Molecular "Severo Ochoa" de Madrid i "Inflamación, cáncer i chemokinas" impartit pel Prof. Carlos Martínez Alonso del Centro Nacional de Biotecnología de Madrid, entre altres.

Beques predoctorals

Com ja és habitual l'IDIBAPS ha concedit, l'any 1999, 12 beques predoctorals i 36 renovacions. Això fa que actualment l'IDIBAPS disposi de 42 becaris. Molts d'aquests becaris han pogut gaudir d'un ajut d'estada curta per anar a aprendre alguna tècnica en un laboratori de l'Estat espanyol o de l'estranger durant un màxim de quatre setmanes.

Publicacions

Segons la Memòria de 1999, el nombre de treballs originals publicats per investigadors de l'IDIBAPS

durant aquest any és de 458 amb un factor d'impacte total de 1.489,435 (segons SCI 1998), el que fa un factor d'impacte mitjà per article de 3,252.

En el període 1996-1999 l'evolució de les publicacions realitzades dins de publicacions del *Science Citation Index* ha estat la següent:

Any	Núm. de publicacions	Núm. Publicacions 1er quartil	% publicacions 1er quartil
1999	462	274	59.3%
1998	397	226	56.9%
1997	404	220	54.4%
1996	370	200	54.0%

ÀREA BIOMÈDICA DE BELLVITGE FUNDACIÓ AUGUST PI I SUNYER

El projecte del Parc Biomèdic de Bellvitge, com a institut d'investigació, pretén donar el pas definitiu en la consolidació de la recerca al Campus de Bellvitge, que integra a més de la Universitat de Barcelona (UB), la Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge (CSUB), l'Institut Català d'Oncologia (ICO) i l'Institut de Recerca Oncològica (IRO). Té com a objectiu unificar i aprofitar al màxim els recursos humans i materials de què disposen les nostres institucions i facilitar la interacció dels grups d'investigació bàsica i els d'investigació clínica.

La Fundació August Pi i Sunyer (FAPS), encarregada de la gestió de recursos econòmics destinats a la recerca, ha estat determinant en la integració de la investigació desenvolupada per les diverses institucions del Campus de Bellvitge.

ÒRGANS DE GOVERN DE LA FUNDACIÓ AUGUST PI I SUNYER

Patronat

President

Honorable Sr. Eduard Rius i Pey, conseller de Sanitat i Segurat Social

Vicepresident

Dr. Pere Soley, director gerent de la Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge

Director Científic i secretari

Dr. Romà Pallarés, subdirector de Docència i Investigació de la Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge

Directora administrativa

Dra. Meritxell Serra, directora administrativa de la Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge

Vocals

Dr. José Gaspar Loren Egea
President de la Divisió de Ciències de la Salut de la Universitat de Barcelona

Sra. Ana Barbero Asensio
Directora d'Infermeria de la Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge

Dr. Josep M. Borràs
Director de l'Institut Català d'Oncologia

Dra. Rosa Ramon Soler
Directora Mèdica de la Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge

Sra. Montserrat Juárez Vives
Subdirectora d'Infermeria de la Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge

Dr. José Luis López Moreno
Cap del Servei de Radiodiagnòstic de la Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge

Dr. David Moreta Munujós
Metge adjunt del Servei de Traumatologia de la Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge

Sr. Francesc Moreu i Oorbitg
Director General del Consorci Hospitalari de Catalunya

Comissió de Govern

President

Dr. Pere Soley i Bach, director gerent de la Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge

Secretària

Dra. Meritxell Serra Sanz, directora administrativa de la Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge

Vocals

Dr. Màrius Rubiralta Alcañiz
Vicerector de Recerca de la Universitat de Barcelona

Dr. Romà Pallarés Giner
Subdirector de Docència i Investigació de la Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge

Dra. Rosa Ramon Soler
Directora Mèdica de la Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge

Dr. Josep Maria Borràs i Andrés
Director de l'Institut Català d'Oncologia

Dr. Josep M. Grinyó Boira
President de la Comissió d'Investigació Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge

Sra. Ana Barbero Asensio
Directora d'Infermeria de la Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge

Comitè Científic

Està presidit pel doctor Romà Pallarés i Giner, director científic, i en formen part com a vocals cinc investigadors del Campus de Bellvitge.

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ I PRODUCTIVITAT CIENTÍFICA

La recerca desenvolupada pels nostres investigadors i els diferents grups d'investigació pot englobar-se en set grans línies. La següent taula mostra l'evolució de la productivitat científica dels darrers cinc anys (1995-1999) que inclou exclusivament els articles originals (s'exclouen revisions, editorials, cartes...) publicats en revistes indexades amb factor d'impacte.

EVOLUCIÓ DE LA RENDIBILITAT
CIENTÍFICA (1995-1999)*:

Línies d'investigació	1995	1996	1997	1998	1999
Neurociències	33 (4.6)	22 (3.0)	43 (3.2)	39 (3.8)	45 (2.5)
Càncer	21 (2.1)	34 (3.4)	41 (3.1)	43 (3.8)	53 (3.3)
Patologia infecciosa	28 (4.2)	21 (2.3)	19 (4.0)	15 (2.0)	10 (2.7)
Trasplantament i immunitat	43 (1.5)	12 (3.9)	20 (3.3)	24 (2.8)	25 (5.2)
Metabolisme, nutrició, creixement cel·lular i arteriosclerosi	21 (2.8)	28 (2.8)	31 (2.8)	37 (3.0)	33 (2.9)
Genètica humana	-	24 (3.8)	27 (3.6)	17 (5.9)	33 (5.2)
Malalties cròniques, degeneratives i inflamatòries	17 (1.4)	19 (1.0)	25 (1.9)	33 (1.8)	36 (2.4)
Total	163 (2.8)	160 (2.9)	206 (3.1)	208 (3.3)	235 (3.4)

* Nombre d'articles originals sense incloure revisions, editorials, cartes, etc. (factor d'impacte mitjà).

Durant aquest període s'ha produït un increment d'un 44% en el nombre d'articles originals publicats, passant de 163 a 235. Així mateix, el factor d'impacte mitjà s'ha incrementat en aquest mateix període de 2,8 a 3,4 (21%). Aquestes xifres mostren un augment significatiu en quantitat i qualitat de la nostra recerca al Campus de Bellvitge.

PERSONAL I BECARIS

Els investigadors són professionals adscrits a les ja esmentades institucions del campus de Bellvitge: UB, CSUB, ICO I IRO, que conformen aquesta estructura de recerca.

La gestió de becaris i personal tècnic que participa als diferents grups d'investigació del Campus de Bellvitge és duta a terme a través de la FAPS, la qual té adscrits en l'actualitat un total de 93 becaris (23 becaris FAPS i 70 becaris d'altres organismes i/o

dels propis investigadors) i 30 persones contractades per obra i/o servei de suport a la recerca.

SUPORT A LA RECERCA

Juntament al conjunt humà, tècnic i material que presenten les diferents institucions d'aquesta àrea de recerca, disposem d'un Comitè Ètic d'Investigació Clínica (CEIC) i d'una estructura administrativa al servei dels investigadors. (vegeu descripció d'aquest Comitè dins de l'apartat *Recerca i Ètica*).

RESUM ECONÒMIC

Durant els últims deu anys la FAPS ha gestionat més de 2.500 milions de pessetes obtinguts pels nostres investigadors a través de projectes de convocatòries públiques (FIS, I+D, Generalitat, Comunitat Europea...), així com de col·laboracions amb la indústria privada.

CENTRES I INSTITUTS DE RECERCA

INSTITUT INTERUNIVERSITARI D'ESTUDIS DEL PRÒXIM ORIENT ANTIC

Gregorio del Olmo Lete
Director

Ignasi-Xavier Adiego Lajara
Secretari

ACTIVITATS DE RECERCA

El Grup de Recerca Consolidat de l'Institut, integrat pels professors Gregorio del Olmo, Joaquín Sanmartín, Ignasi-Xavier Adiego, Joan Ferrer, Juan Luis Montero, María José Domènech, Adelina Millet, Lluís Feliu, Manuel Molina, Miguel Civil i Carmen Valdés, continua amb les seves tasques investigadores, centrades especialment en la lexicografia comparada de les llengües de l'Orient Antic, tant semítiques com indoeuropees. Entre les seves activitats cal remarcar les següents:

- *Diccionario de la lengua ugarítica*, a càrrec dels professors G. Del Olmo Lete i J. Sanmartín, amb la col·laboració del professor W. G. E. Watson, del doctor I. Márquez Rowe i de la llicenciada A. Millet. El segon i definitiu volum ja està acabat i es troba en premsa. D'aquesta manera conclou una de les tasques de recerca centrals dels darrers anys i s'obren noves perspectives d'investigació

en el marc de la lexicografia comparada de les llengües semítiques.

- *Gramática de persa clásico*, a càrrec del professor R. Limouzin.
- *Índice de sistemas léxicos de la lengua acadia*, dirigit pel professor J. Sanmartín (projecte subvencionat per la DGCYT).
- *Estudios sobre la congruencia fonológica y semántica de los radicales semíticos*, sota la direcció del professor G. del Olmo (projecte subvencionat per la DGCYT).
- *Missió arqueològica a Síria*, sota la direcció dels professors Antonino González Blanco, de la Universitat de Múrcia, i Gregorio del Olmo Lete (projecte finançat per la CICYT i el Ministeri de Cultura). Després de la novena campanya (1997) s'ha obert un nou programa dedicat a l'època romanobizantina a la zona de Tishrin.
- *Edición y estudio de tablillas cuneiformes sumerias del British Museum (Londres)*, dirigit pel professor M. Molina (CSIC), amb finançament de la DGCYT.
- *Elaboració d'una obra de referència sobre la llengua i escriptura càries*, encarregada per a la col·lecció *Handbuch der Orientalistik* (Leiden), a càrrec del professor I.-X. Adiego.

Per altra banda, la secció d'Egiptologia de l'Institut, a càrrec del professor Josep Padró, segueix amb els seus projectes:

- *Estudis sobre la religió egípcia a època tardana* (projecte subvencionat per la CIRIT).
- *Missió arqueològica a Egipte* (projecte finançat per la Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya).

PROJECTE MANUMED

Des del present curs, l'Institut participa activament en el Projecte Manumed, finançat per la Unió Europea. Aquest projecte, en el qual col·laborem, a més d'aquest Institut, el Centre de Conservation du Livre d'Arles (França), la National Library of Sweden d'Estocolm (Suècia), el National Book Center d'Atenes (Grècia), la Faculté de Lettre de l'Université de Mohamed V de Rabat (Marroc), l'Institut de Bibliothéconomie de l'Université d'Alger (Algèria), el National Bank of Developpement (Xipre), el Ritsec d'El Cairo (Egipte), l'Institut of Archeology and Anthropology, Yarmouk University, Irbid (Jordània), el Land and Survey Departament, Ministry of Finance, Amman (Jordània), la Maison d'Antioche, Adonis, Beyrouth (Líban) i la Al-Baath University de Homs (Síria), és una xarxa euromediterrànea d'especialistes en biblioteques, arxius i museus d'Àfrica del Nord i del Pròxim Orient que té com a objectius la localització de col·leccions de manuscrits i documents similars i llur catalogació, restauració, digitalització i difusió.

ACTIVITAT ACADÈMICA

L'Institut ha continuat la programació de cursos d'extensió universitària que serveixen d'apropament de la cultura proximooriental a un públic més ampli: després dels cursos *Cultures del Pròxim Orient Antic (Egipte, Mesopotàmia, Síria, Egipte, Índia, Iran)* (1997-1998) i *Religió i Saviesa al Pròxim Orient Antic (Síria, Mesopotàmia, Iran, Anatòlia)* (1998-1999), enguany el tema escollit ha estat les idees i creences sobre la mort: sota el títol *Mort i més enllà en el Pròxim Orient Antic*, els professors Lluís Feliu, Adelina Millet i Juan Luis Montero van desenvolupar respectivament les qüestions pertinents a aquest tema en l'àmbit de Mesopotàmia, Síria-Palestina, així com en els testimoniatges arqueològics.

L'Institut ha estat responsable, a més, d'un curs d'extensió universitària sobre *La consciència*

religiosa del xiisme, impartit per la professora Mercè Viladrich del Departament de Filologia Àrab de la Universitat de Barcelona i pel professor M. D. Kazzazi de la Universitat de Teheran, estudiós iranià que ha estat treballant al nostre Institut com a professor visitant durant els darrers anys.

Per altra banda, han començat o segueixen endavant diferents tesis doctorals elaborades per alumnes vinculats a l'Institut directament o a través de projectes d'investigació. En concret cal esmentar les tesis doctorals de Marià José Domènech, Lluís Feliu, Raquel García Esteve, Adelina Millet i Bibiana Morante.

PUBLICACIONS

Les publicacions més remarcables d'aquest període han estat les següents:

- L'edició de les actes del Simposi Internacional sobre les missions arqueològiques a l'àrea de Tishrin (*Archaeology of The Upper Syrian Euphrates, The Tishrin Dam Area, Proceedings of the International Symposium Held at Barcelona, January 28th - 30th 1998*) a cura de Gregorio del Olmo i de Juan-Luis Montero Fenollós.

L'obra inclou un ampli recull d'informes de les diferents missions, així com diferents treballs sobre àrees de recerca com ara l'entorn físic, la producció ceràmica, la tecnologia i el desenvolupament urbans, les relacions culturals i la història de la regió.

- La publicació d'un volum doble d'*Aula Orientalis* (XVII-XVIII, 1999-2000) que sota el títol *Arbor Scientiae* ha servit per retre homenatge al professor Gregorio del Olmo en el seu seixanta-cinquè aniversari. L'obra, de més de cinc-centes pàgines, reuneix les col·laboracions de cinquanta-quatre estudiosos espanyols i estrangers al voltant de nou blocs temàtics (*ugaritca, assyriologica, judaica, phoenicia, archaeologica, arabica, indogermanica, aegyptiaca, semitica*) i inclou així mateix un relació completa de la vasta producció bibliogràfica del professor Del Olmo. L'edició

del volum ha estat a càrrec de M. Molina, J. Sanmartín i I. Márquez-Rowe.

- L'aparició del segon i últim volum del *Diccionario de la lengua ugarítica*, elaborat per G. del Olmo i J. Sanmartín. D'aquesta manera es completa una obra que, des del moment de la seva publicació, esdevé ja una eina bàsica i imprescindible per a l'estudi de la llengua ugarítica.
- La publicació de *Canaanite Religion According to the Liturgical Texts of Ugarit*, de G. del Olmo (Bethesda, MD, CDL Press, 1999), traducció a l'anglès de l'obra *La religión cananea según la liturgia de Ugarit. Estudio textual*, publicada el 1992. Aquesta traducció és una bona prova de l'interès internacional que desperten els estudis ugarítics duts a terme pel professor Del Olmo a l'IPOA.

Per altra banda, segueix el ritme de publicació previst la col·lecció de textos orientals antics sorgida de la col·laboració de l'Institut amb l'Editorial Trotta i Edicions de la Universitat de Barcelona. Durant aquest període han vist la llum les obres següents:

- *La ley más antigua*. Una antologia de textos sumeris seleccionada, traduïda i comentada per Manuel Molina.
- *La ciencia del Brahman. Once Upanisad antiguos*. Textos religiosos indis antics. La traducció i els comentaris han estat a cura d'Ana Agud i Francisco Rubio.

CENTRE D'ESTUDIS ASIÀTICS

Durant el curs 1999-2000, el Centre d'Estudis Asiàtics que dirigeix el professor Antoni Prevosti, centre integrat a l'Institut d'Estudis del Pròxim Orient Antic i dedicat especialment a la promoció dels estudis en l'àmbit indi, japonès i sinotibetà ha continuat amb les seves activitats encetades el curs anterior, centrades especialment en la impartició de cursos, tant de llengües com de cultures.

CENTRE DE RECERCA D'ALTA MUNTANYA

Jordi Catalan. Departament d'Ecologia.
Director

Glòria Furdada. Departament de Geologia Dinàmica, Geofísica i Paleontologia
Secretària

PROJECTES DE RECERCA

Projectes internacionals

- 1996-1999. *Avalanche mapping, model validation and warning systems*. UE, Environment and Climate. ENV4-CT96-0258. Responsable J. M. Vilaplana. 9.280.000 ptes.
- 1996-1999. *Measuring and modelling the dynamic response of remote mountain lake ecosystems to environmental change (MOLAR)*. European Union. Environment and Climate. ENV4-CT95-0007. Responsable: J. Catalan. 38.000.000 ptes.
- 1996-1999. *Biodiversity of microorganisms in aquatic systems (BIOMASS)*. European Union. Environment and Climate. ENV4-CT95-0026. Responsable: J. L. Pretus. 28.000.000 ptes.
- 1998-2001. *Climate history as recorded by ecologically sensitive arctic and alpine lakes in Europe during the last 10.000 years - a multi proxy approach*. Unió Europea. Environment and Climate. ENV4-CT97-0642. 12.500.000 ptes.
- 1999-2002. *Estudi de la dinàmica dels compostos organoclorats persistents en els sistemes aquàtics continentals*. Coord. Gral.: Joan Grimalt. Responsable UB: Jordi Catalan. CIRIT-Medi Ambient. Finançament UB: 18.825.000 ptes.
- 2000-2003. *European mountain lake ecosystems: regionalisation, diagnosis and socio-economic evaluation (EMERGE)*. Unió Europea. Energy, Environment and Sustainable Development. EVK1-CT-1999-00032. Coordinador: Simon Patrick (UCL) Responsable UB: J. Catalan. Finançament UB: 55.566.912 ptes.

Projectes nacionals

- 1996-1999. *Estudio de la dinámica glacial de la isla Livingston*. CICYT: Prog. Nac. Antártico ANT96-0734. Responsable: J. Calvet.
- 1998-1999. *Ajuts per potenciar els grups de recerca de qualitat*. J. Catalan. Comissió Interdepartamental de Recerca i Tecnologia. 1997SGR 00044. 2.100.000 ptes.
- 1997-2000. *Aludes y efectos de la ventisca sobre la distribución espacial del manto nivoso. Detección, experimentación y modelización para la prevención*. Comisión Interministerial de Ciencia y Tecnología (CICYT). Programa Nacional de Medio Ambiente y Recursos Naturales. AMB97-0374 6.739.000. J. M. Vilaplana.
- 1997-2000. *Campo geomagnético en la península Ibérica y archipiélago canario: curvas de deriva real y comportamiento en torno a las inversiones*. J. M. Parés. CYCYT: PB96-0815. 7.000.000 ptes.
- 1999. *Atenuación de la radiación ultravioleta y características ópticas de un lago de alta montaña (L. Redó): Estudio de papel del fitoplancton*. Jordi Catalan. Ministerio de Educación y Ciencia. Acciones Integradas España-Austria. HU1998-0008. 450.000 ptes.
- 1998-1999. *Organització i informatització del cadastre d'allaus d'Andorra (II) Govern d'Andorra*. Ajuts a la Recerca. F. B. G. 3444 Glòria Furdada 3.000.000 ptes.
- 1998-2001. *Estudio de las formas de fósforo particulado y su transferencia en sistemas acuáticos costeros y mediterráneos*. Ministerio de Educación y Cultura. Programa Sectorial de Promoción General del Conocimiento. PB97-0953. Pilar López. 4.500.000 ptes.
- 1998-2001. *Cambios interanuales en la biodiversidad de macrófitos y macroalgas en zonas húmedas del este de la península Ibérica*. DGICYT PB97-0982. J. Cambra.
- 1998-2001. *Cartografia dels Hàbitats de Catalunya. 1a fase*. Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya. J. Vigo. 64.110.387 ptes.
- 1999. *Cartografia de la vegetació*. Institut d'Estudis Catalans. J. Vigo. 4.600.000 ptes.
- 1999. *Instal·lació i posada a punt d'un nou sistema d'adquisició de dades i de disparament sísmic per a la detecció d'allaus*. Comissionat per a Universitat i Recerca. Ajuts a la Recerca ACES98-47-S E. Suriñach Cornet. 500.000 ptes.
- 1999. *Estudi de la influència del vent en la gestió de l'àrea esquiable de la Molina a la Tosa d'Alp*. FFCC- La Molina. Ajuts a la Recerca. F.B.G. 3328 J. M. Vilaplana. 1.054.000 ptes.
- 1999-2000. *Organització i informatització del cadastre d'allaus d'Andorra (III) Govern d'Andorra*. Ajuts a la Recerca. F.B.G. 3551 Glòria Furdada. 3.500.000 ptes.
- 1999-2000. *Cicle de nutrients a la conca de s'Albufera des Grau (Menorca)*. Autoritat del Parc Natural de s'Albufera des Grau. 3660 FBG. Responsable UB: Joan Ll. Pretus. Finançament UB: 1.080.000 ptes.
- 2000. *Estudi hidrobiogeoquímic de les conques d'alta muntanya i de piemont. Implicacions mediambientals*. Xarxa temàtica interregional en el Marc de la Comunitat de Treball dels Pirineus. CIRIT. Responsable UB: J. Catalan. Finançament UB: 750.000 ptes.
- 2000-2001. *Ajuts de suport als grups de recerca de Catalunya*. CIRIT. 1999SGR 00029. Responsable UB: J. Catalan. Finançament UB: 2.000.000 ptes.

PUBLICACIONS I TESIS DOCTORALS

- Felip, M.; Camarero, L.; Catalan, J. 1999. "Temporal changes of microbial assemblages in the ice and snow cover of a high mountain lake". *Limnology and Oceanography*. 44 (4): 1-15.

- Psenner, R.; Sattler, B.; Wille, A.; Fritsen, C.; Priscu, J. C.; Felip, M.; Catalan, J. 1999. "Lake ice microbial communities (LIMCOs) in Alpine and Antarctic lakes". A: *Cold-Adapted Organisms - Ecology, Physiology, Enzymology, and Molecular Biology*. R. Marguesin and F. Schinner (Eds.), pàg. 17-31.
 - Roca, J.R.; Catalan, J. 1999. "Los ecosistemas acuáticos de los Pirineos". A: *Espacios naturales protegidos del Pirineo. Ecología y cartografía*. Luis Villar (eds.), pàg: 87-91.
 - Sommaruga, R.; Sattler, B.; Oberleiter, A.; Wille, A.; Wögrath-Sommaruga, S.; Psenner, R.; Felip, M.; Camarero, L.; Pina, S.; Gironés, R.; Catalan, J. 1999. "An *in situ* enclosure experiment to test the solar UVB impact on plankton in a high altitude mountain lake: II) Effects on the microbial food web". *Journal of plankton research*. 21(5): 859-876.
 - Bordonau, J. 1999. "Glacial dynamics of the northern European ice sheets (by M. Punkari)". *Journal of Quaternary Science*. 14, 3: 285.
 - Catalan, J. 1999. "Small-scale hydrodynamism as a framework for plankton evolution". *Japanese Journal of Limnology*. 60: 469-490.
 - Cameron, N. G.; Birks, H. J. B.; Jones, V. J.; Berge, F.; Catalan, J.; Flower, R. J.; García, J.; Kawecka, B.; Koinig, K.A.; Marchetto, A.; Sánchez-Castillo, P.; Schmidt, R.; Sisko, M.; Solovieva, N.; Stefkova, E.; Toro, M. 1999. "Surface-sediment and epilithic diatom pH calibration sets for remote European mountain lakes (AL:PE) and their comparison with the Surface Waters Acidification Programme (SWAP) calibration set". *Journal of Paleolimnology*. 22: 291-317.
 - Felip, M.; Bartomeus, F.; Halac, Silvana; Catalan, J. 1999. "Microbial plankton assemblages, composition and biomass, during two ice-free periods in a deep high-mountain lake (estany Redó, Pyrenees)". *Journal of Limnology*. 58(2): 193-202.
 - Camarero, L.; Felip, M.; Ventura, M.; Bartomeus, F.; Catalan, J. 1999. "The relative importance of the planktonic food web in the carbon cycle of an oligotrophic mountain lake in a poorly vegetated catchment (Redó, Pyrenees)". *Journal of Limnology*. 58(2): 203-212.
 - The MOLAR Water Chemistry Group. (52 autors). 1999. "The MOLAR project: atmospheric deposition and lake water chemistry". *Journal of Limnology*. 58(2): 88-106.
 - Chust, G.; Ducrot, D.; Riera, J.; Pretus. 1999. "Characterizing human-modelled landscapes at a stationary state: a case study of Minorca, Spain". *Environmental Conservation*. 26(4): 322-331.
 - Sergi Plà. 1999. *Chrysophycean cysts from the Pyrenees and their applicability as palaeoenvironmental indicators*. Tesi doctoral. Universitat de Barcelona.
 - Felip, M.; Catalan, J. 2000. "The relationship between phytoplankton biovolume and chlorophyll in a deep oligotrophic lake: decoupling in their spatial and temporal maxima". *Journal of Plankton Research*. 22(1): 91-105.
- COMUNICACIONS A CONGRESSOS
- Chust, G.; Ventura, D.; Ducrot, D.; Pretus, J. L. 1999. *Scales and hierarchies of habitat fragmentation affecting arthropod biodiversity, based on satellite data*. Endemism, High endemism areas, endemic biota and conservation of biodiversity in Europe. Moulis, France.
 - Laurion, I.; Sommaruga, R.; Psenner, R.; Ventura, M.; Catalan, J. 1999. *The attenuation of UVR in alpine lakes, with particular attention to phytoplankton absorbing compounds*. ASLO meeting. Santa Fé (EUA).
 - Vilaplana, J. M. 1999. Scientific Comité. *Conférence Internationale sur les Risques Naturels en Montagne: Pôle Grenoblois E.R.P.R.N. - Comité Français DIPCN/IDNDR*. Grenoble, França.

- Furdada, G. 1999. Atelier Avalanches. *Conférence Internationale sur les Risques Naturels en Montagne: Pôle Grenoblois E.R.P.R.N.* - Comité Français DIPC/N/IDNDR. Grenoble, França.
- Suriñach, E.; Sabot, F.; Furdada, G.; Vilaplana, J. M. 1999. *Study of the Seismic Signal of Artificially Released Snow Avalanches*. 24th General Assembly, 19-23 April: European Geophysical Society: G.R.Abst.1, 4: 873-873. The Hague, Holanda.
- Vilaplana, J. M. 1999. *Riscos Geològics* (Ponència convidada). I Congrés de Riscos Naturals. Sant Celoni, Espanya.

CENTRE DE RECERCA
DE DONES "DUODA"

Dra. María Milagros Rivera Garretas
Directora

Dra. Remei Arnaus
Vicedirectora

Dra. Cristina Mompeat
Secretària executiva

Gloria Luis Peralvo
Coordinadora tècnica-administrativa

ACTIVITAT

Màsters

"Master en Estudis de les Dones", 2n Curs: 1999-2000. Mòdul B: Percepció, Creació i Comunicació de les Dones. Assignatures:

- Mujeres y prácticas científicas. Dra. Montserrat Cabré (Universitat Autònoma de Barcelona).
- La tradición del romanticismo alemán en autoras alemanas contemporáneas. Dra. Marisa Siguán (Universitat de Barcelona).
- Subjetividad, experiencia y saber docente. Dras. Remei Arnaus i Núria Pérez de Lara (Universitat de Barcelona).

- El vacío de la maternidad: sexo, género y poder. Dra. Victoria Sau (Universitat de Barcelona).
- Política, religión y saber en el pensamiento filosófico femenino. Dras. Fina Birulés i Rosa Rius (Universitat de Barcelona).
- Las construcciones científicas del cuerpo de las mujeres: metáforas y demás proyecciones. Dras. Ana Sánchez i Paloma Gómez (Universitat de València).
- Mujeres y narrativas en las literaturas hispánicas. Dra. Neus Carbonell (Universitat de Vic).

"Màster Online en Estudis de la Diferència Sexual". Durant els anys 1998 i 1999 una comissió especial ha estat treballant per oferir un altre Màster en Estudis de les Dones a través d'internet. L'any 1998 es va impartir *Online*, per la Dra. María Milagros Rivera Garretas, l'assignatura: *Teoria feminista*. Aquest curs 1999-2000 ja s'estan impartint les assignatures:

- La autoridad femenina en la historia de la práctica científica. Impartida per la doctora Montserrat Cabré i Pairet.
- Educación, mujeres e historia. Impartida per la doctora Julia Cabaleiro.

Seminaris i conferències

Seminari "*Dir-se en el present: el feminisme avui*":

- 26 d'abril de 1999. Ana Vargas Martínez, Plataforma Autònoma Feminista de Madrid: *Crear i sostenir lo creat: desplaçaments a la política d'un grup de dones*.
- 27 d'abril de 1999. Amparo Bella Rando, Seminario Interdisciplinar de Estudios de la Mujer de la Universidad de Zaragoza: *Ordres i desordres al feminisme saragossà: una retrospectiva*.
- 28 d'abril de 1999. María-Milagros Rivera Garretas, Universitat de Barcelona: *La política del simbòlic al Centre Duoda*.

"Seminari de Primavera". 6 de maig de 2000.

"*Gratis et amore: L'ensenyament de l'ordre simbòlic de la mare*".

- Esther Hachuel: *Acompañando el tiempo: aprender en el orden simbólico de la madre*.
- Núria Pérez de Lara: *El regalo de la madre: la capacidad del pensar del alma*.

- Chiara Zamboni: *El gesto simbólico del don en la relación materna y el cortejo de las imágenes del yo.*

Cicle de tertúlies-debats organitzades per les comissions del centre de DUODA

- Amb la presència de Luisa Muraro: "Lo divino femenino, en la historia y en la actualidad".
- Carmen Mesa, psicòloga: "Violencia Familiar".
- Rukhsana Qamber, UB: "Paquistán: las mujeres defensoras de los derechos humanos".
- Marina Romeo, UB: "La mujer desde una perspectiva mediática".
- Fátima Páramo, psicòloga: "Cuerpos de mujeres y revistas femeninas".

DUODA. Revista d'Estudis Feministes

Des del 1990 el Centre edita, ara semestralment, la revista *Duoda*, que recull estudis de teoria i altres resultats de la investigació que es produeix dins i fora de DUODA. Tots els números, quinze fins ara, tenen una secció monogràfica. Entre els temes tractats en aquesta secció destaquen: *Subjetivitats de dones*, *Dret i llibertat femenina*, i *Polítiques i científiques parlen d'elles*. El seu objectiu és difondre la creació de les dones en l'àmbit universitari i en els espais de dones amb els quals el Centre Duoda es troba en contacte.

PROJECTES D'INVESTIGACIÓ ADSCRITS AL CENTRE

DUODES, Paraules Clau d'Història de les Dones a Catalunya (Segles IX-XVIII). Una Proposta de Tesis.

L'equip investigador va merèixer la consideració de "Grup de Recerca de Qualitat", per part de la Generalitat de Catalunya a la convocatòria 1994, i de "Grup de Recerca Consolidat" per la Universitat de Barcelona l'any 1996, 1997 i 1998, dins del II Pla de Recerca de Catalunya 1997-2000. Investigadora principal: Dra. Maria-Milagros Rivera.

CENTRE DE RECERCA SOCIAL I EDUCATIVA (CREA)

El Centre de Recerca Social i Educativa (CREA) duu a terme projectes d'investigació que contribueixen al desenvolupament teòric i pràctic de les ciències socials: en concret se centra en l'anàlisi de la societat actual, la seva problemàtica i les mesures que contribueixen a resoldre-la, amb especial atenció a l'àmbit de l'educació i la formació. Els projectes de recerca que durant aquest curs s'han anat desenvolupant analitzen les transformacions que sorgeixen de la societat de la informació, polítiques educatives que superen l'exclusió de determinats col·lectius, participació social i ciutadania, formació ocupacional, desigualtats de gènere i multiculturalitat.

En l'actualitat, l'equip de CREA està format per 56 persones entre professorat, estudiants i altres col·laboradors i col·laboradores, procedents de diverses disciplines i divisions de la Universitat de Barcelona, així com d'altres universitats catalanes i de la resta d'Espanya.

- Universitat de Barcelona:
 - Divisió V: 7 professors
 - Divisió II: 6 professors
 - 21 becaris i becàries
- Universidad de Zaragoza: 1 professor
- Universitat Ramon Llull: 3 professors
- Altres professionals: 18 professionals

Durant aquest any, CREA ha treballat en dos espais: al Campus de la Vall d'Hebron, on es desenvolupen els projectes que actualment estan en curs, i al nou centre ubicat al Parc Científic de Barcelona, on es troben els Departaments de Projectes Nous i Excel·lència Científica, Economia i el Centre d'Estudis Gitano.

Entre les moltes activitats que s'han organitzat, destaquen la repercussió i l'èxit de les I Jornadas Educativas sobre el Cambio Educativo (22 i 23 de novembre de 1999), en les quals sota el títol de "Teorías y Prácticas que superan las desigualdades" es van presentar experiències internacionals que gaudeixen de prestigi internacional pels bons

resultats que s'estan obtenint. D'aquesta manera la conclusió de l'auditori fou molt clara, no podem experimentar amb les vides les persones, com a científiques i científics hem d'assegurar certes garanties d'eficiència en allò que proposem. Aquestes jornades van suposar que moltes institucions s'interessessin per iniciar un procés de transformació de les seves escoles en Comunitats d'Aprenentatge.

En aquest sentit, enguany s'ha elaborat un codi ètic, que a través de la següent pàgina web (<http://www.ub.es/div-fac/div5/serveis/crea/crea.htm>) està a debat públic, per tal que tothom qui ho desitgi pugui enviar els seus comentaris o contribucions.

VINCULACIÓ AMB ALTRES ORGANISMES

Durant aquest curs, CREA ha continuat la seva participació activa en el Consorci Europeu de Centres de Recerca ERDI (*European Research and Development Institutes for Adult Education*) i és membre de la Junta Directiva. A la vegada diferents membres de CREA han participat en els seminaris organitzats per aquesta xarxa.

Per un altre cantó, CREA ha continuat sent membre del Scientific Committee of the *European Society for Research on the Education of Adults* (ESREA), dins d'aquesta xarxa de centres de recerca universitaris i instituts dedicats a la recerca en educació de persones adultes, CREA ha fundat una nova xarxa que treballa la temàtica de la Dona Popular i la seva relació amb l'educació; deixant de banda la innovació que representa abordar aquest tema, té la peculiaritat de ser l'única xarxa multilingüe existent a ESREA, amb la intenció d'incrementar la presència de personal investigador dels països del sud d'Europa. Finalment, respecte a ESREA, durant aquest curs ja s'ha començat a treballar en l'organització de la pròxima Conferència Europea de Recerca en Educació de Persones Adultes que se celebrarà a Barcelona el setembre de 2001. Des de novembre de 1999, a partir de l'organització d'un seminari a Barcelona, CREA també és membre de la PEN: Popular Education Network, coordinada per la Universitat d'Edimburg.

S'ha continuat col·laborant amb la UNESCO i amb altres universitats tant internacionals com estatals,

Universitat de Warwick (Regne Unit), Columbia University, Stanford University, Universitat Catholique de Lovaine (Bèlgica), Universitat de Bremen (Alemanya), Universitat de Groninguen (Holanda), Chung-Ang University, Seoul University, Universidade de São Paulo, etc. Cal destacar la consolidació del treball conjunt amb Harvard University, concretament amb NCSALL (National Center for the Study of Adult Learning & Literacy) visitat per diferents membres de CREA al llarg d'aquest curs.

CREA ha formalitzat el treball conjunt que des de ja fa anys està desenvolupant amb universitats de tot l'Estat espanyol com per exemple: la Universidad de Santiago de Compostela, Universidad de Granada, Universidad del País Vasco, Universidad de Las Palmas, Universidad de Valencia, Universidad de Valladolid, UNED i de Catalunya: la Universitat Rovira i Virgili, la Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat de Lleida, Universitat de Girona i Universitat de Vic.

D'altra banda, CREA, en base al seu compromís, manté una relació fluïda amb moviments socials i organitzacions no governamentals que treballen en l'àmbit cultural i educatiu. Per exemple, FACEPA (Federació de Participants en l'Educació de Persones Adultes), l'Associació Cultural Ujaranza, Drom Kotar Mestipen (Associació Gitana de Dones) i tot el moviment d'EDA (Educació Democràtica de Persones Adultes), també està treballant amb agents socials com CCOO.

Finalment, cal destacar que CREA dona suport a l'Associació Cultural Ujaranza / Akatarí Lajara Ujaranza, que és una associació intercultural sense afany de lucre que promou el Projecte Ciutat Gitana. És un projecte global que té com a objectius la formació i la inserció laboral del poble gitano, partint de les seves habilitats i competències tradicionals i per tal de difondre la seva cultura. Consta de cinc fases que tenen com a objectiu l'ocupació i la creació d'infraestructura econòmica gitana: a) formació, b) restaurant gitano, c) galeries comercials (alternativa a la tradicional venda ambulat) d) granja-restaurant, e) museu gitano i centre d'interpretació.

PROJECTES EN CURS (CURS 1999-2000)

<i>Finançament</i>	<i>Projecte</i>	<i>Adreçat a</i>
Conselleria d'Educació del Govern Basc	Comunitats d'aprenentatge	Centres públics que vulguin transformar la seva realitat
Targeted Socio-Economic Research Programme (R+D)	Accés a la universitat i exclusió social: vies d'accés igualitàries	Persones tradicionalment excloses de l'accés a la universitat
Comissió Europea	INVOC-TRAIN: Noves metodologies d'ensenyament i aprenentatge en FP bàsica i garantia social per a joves del fracàs escolar i per a persones treballadores sense qualificació	Joves que han quedat marginats del sistema educatiu
Comissió Europea	CALO. Autoocupació de minories ètniques	Persones prioritàriament del col·lectiu gitano que estan a la presó
Comissió Europea	EURO	Persones adultes participants en educació de persones adultes
Comissió Europea	MAR I-II: Dona i Art Contemporani	Persones adultes participants en educació de persones adultes
Comissió Europea	ADULT DISTANCE EDUCATION	Persones participants en educació de persones adultes
Comissió Europea	GYPSY PROFILES: perfils professionals en la societat de la informació i lluita contra l'exclusió	Comunitat gitana
Direcció General de Serveis Comunitaris (Generalitat de Catalunya)	Comunitats d'aprenentatge	Centres públics que vulguin transformar la seva realitat
Comissió Europea	ARSCALÓ	Dones de minories ètniques
Comissió Europea	KID-NET	Mestres de Primària
Comissió Europea	Transforming Social Exclusion Connected with Local Associations into Non-Discriminatory Participation	Associacions Locals

Comissió Europea	Propositions pour Dispositif d'Accompagnement á la Scolarisation d'Enfants el Jeunes Voyageurs	Comunitat Gitana
Comissió Europea	ETGACE: Educating for governance and active citizenship Europe: Formal, Non-Formal, and Informal Intervention Strategies for Adults	Societat Civil
Comissió Europea	CONVOTRAIN: Training Model for Vocational Training Operators	Educadors i educadores de formació ocupacional

PUBLICACIONES

- 1999. Castells, M.; Flecha, R.; Freire, P.; Giroux, H.; Macedo, D.; Willis, P. *Critical Education in the New Information Age*. Boulder: Rowman & Littlefield Publishers.
- 1999. "Modern and Postmodern Racism in Europe: Dialogic Approach and Anti-Racist Pedagogies". A: *Harvard Educational Review*. Vol. 2, núm. 69. Cambridge: Harvard University.
- 1999. "De la formación para la exclusión o a la formación para la igualdad". Núm. Doble 16-17, *Boletín del Centro de Documentación*. Madrid: Asociación de Enseñantes con Gitanos.
- 1999. "La Verneda- Sant Martí: A School where People Dare to Dream". Cambridge: *Harvard Educational Review*. Vol. 69, núm. 3. Cambridge: Harvard University.
- 1999. "Retos y salidas educativas en la entrada de siglo". A: Imbernón, F. (Coord.) *La educación en el siglo XXI. Los retos del futuro inmediato*. Barcelona: Editorial Graó.
- 1999. "Transformació del model escolar al model social d'educació de persones adultes". A: *Temps d'Educació*, Núm. 20, pàg. 175-186. Barcelona: Universitat de Barcelona.
- 1999. "Postmodernisme i Moviments socials". A: *Revista Catalana de Sociologia*. Núm. 7, pàg. 135-161. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

- 2000. *Sharing Words. Theory and Practice of Dialogic Learning*. Boulder: Rowman & Littlefield Publishers, Inc.
- 2000. "Cap a una metodologia comunicativa en Ciències Socials". A: *Revista Catalana de Sociologia*. Núm. 11, pàg. 153-166. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.
- 2000. "Coordinació del Monogràfic en Homenatge a Paulo Freire". A: *Guix*. Núm. 263, pàg. 27-30. Barcelona: Editorial Graó.

ORGANITZACIÓ D'ACTES

- Jornades d'Homenatge a Paulo Freire (21 i 22 d'octubre de 1999). Aquestes jornades foren organitzades per CREA conjuntament amb la Divisió V de la Universitat de Barcelona; vam comptar amb el finançament d'aquesta juntament amb el MEC i el CIRIT. Cal destacar la presència de la seva vídua, Nita Freire, i del seu col·lega Donald Macedo. Aquests dies es recorden com un espai de diàleg i reflexió a l'entorn de la figura d'aquest gran pedagog del segle xx.
- I Jornades Educatives al Parc Científic de Barcelona. Cambio Educativo: Teorías y prácticas que superan las desigualdades (Barcelona, 22-23 de novembre). Van representar una de les primeres vegades que es tractaven aquests temes a la seu d'aquest auditori. Cal ressaltar la gran presència de persones vinculades a l'administració pública que van mostrar gran interès en els plantejaments de canvi com es va

poder observar durant el viu debat que s'hi va generar.

- I Jornades de la Llicenciatura d'Educació de Persones Adultes (Barcelona, 24-25 de març de 2000). Organitzades per CREA, FACEPA, i diverses universitats catalanes com la Universitat de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat Rovira i Virgili i la Universitat de Lleida. Van ser un fòrum de debat a nivell estatal, en el qual es van assentar les bases per a la creació d'un ensenyament universitari homologable especialitzat en Educació de Persones Adultes.
- I International Seminar Popular Women and Education Multilingual Newtork (Barcelona, 26-27 de febrer de 2000). La presència d'investigadores d'arreu de l'Estat i internacionals va enriquir en gran mesura el seminari, com també va permetre que fos possible un espai on el debat i la discussió de les futures línies de recerca de la xarxa es concretessin.

PARTICIPACIÓ EN ALTRES ACTES

- Jornades Multimedia Educatiu. ICE-Universitat de Barcelona. Barcelona, 6-7 de juliol de 1999.
- XIX Jornades d'Ensenyants amb gitanos. Asociación de Enseñantes con Gitanos. Barcelona, 2-5 de setembre de 1999.
- VII Conferencia de Sociología de la Educación. Federación Española de Sociología. Murcia, 23-25 de setembre de 1999.
- III Jornadas Estatales. Comunidad Gitana: Desde la igualdad conquistamos derechos. Asociación Secretariado Gitano y Instituto de la Mujer. Madrid, 19 i 20 de novembre de 1999.
- NRC. 1999. 49th Annual Meeting, National Reading Conference. Orlando, Florida (EUA), 1-4 de desembre de 2000.
- X Jornadas LOGSE. Departamento de Sociología, Universidad de Granada. Granada, 27-29 de març de 2000.

- I Trobada Britànica/Espanyola de Professors de Biblioteconomia i Documentació. Universitat de Pompeu Fabra, Biblioteconomia i Documentació, Barcelona, 30 de març - 1 d'abril de 2000.
- Jornades de Cultura Gitana i canvis socials. Ajuntament de Sabadell. Sabadell, 30-31 de març de 2000.
- X Exclusión, vejez y trabajo social. Escuela Universitaria de Estudios Sociales, Universidad de Zaragoza. Saragossa, 6-9 d'abril de 2000.
- AERA. 2000 Annual Meeting of the American Educational Research Association. New Orleans, Louisiana (EUA), 24-28 d'abril de 2000.
- AERC 2.000. 41st Annual Adult Education Research Conference. AAACE, The University of British Columbia. Vancouver (Canadà), 2-4 de juny del 2000.
- Popular Education Network, Engaging the Academy. Edimburg (Escòcia), 16-18 de juny de 2000.

CENTRE D'ESTUDIS HISTÒRICS INTERNACIONALS (CEHI)

Rafael Aracil i Martí
Director

Antoni Segura i Mas
Codirector

Jordi Planes
Secretari

CURSOS

- *Memòria de la Transició a Espanya i a Catalunya (II)*.
Tema d'aquesta segona convocatòria:
Sindicalisme, gènere i qüestió nacional. Ponents:
Dr. Antonio Rivera (U. País Basc), Dra. Carme Molinero (UAB), Srs. Joan Coscubiela (CONC),

Jordi Giménez (UGT), Ciríaco Hidalgo (UGT), Sra. Isabel Martínez (UGT), Sr. José López Rabadán (CGT), Dra. Mary Nash (UB), Dra. Judith Astelarra (UAB), Sres. Margarida Álvarez i Álvarez (presidenta de l'ICD), Magda Oranich (regidora), Empar Pineda, Carme Valls (diputada al Parlament), Dra. Eulàlia Vintró (UB), Sr. Antoni Batista (periodista), Dr. Josep Termes (UPF), Srs. Kepa Aulestia, Txema Montero, Joseba Egibar, José Luis Uriz, Arnaldo Otegi, Drs. Ramon Villares (U. Santiago), Miguel Gómez Oliver (U. Granada), Enric Argullol (UPF), Àngel Castiñeira (ESADE), Antoni Castells (UB). Directores del curs: Drs. Rafael Aracil, Antoni Segura, Andreu Mayayo i Dra. Susanna Tavera. Han col·laborat en el curs els Vicerectorats de Docència i Estudiants, de Recerca i d'Activitats i Promoció Culturals, així com el Comissionat per a Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya, l'Institut Català de la Dona i la Fundació Jaume Bofill.

- *Conflictes i Convergències en el Món Actual (4a edició).*
Ponents: Dr. Antoni Segura (UB-CEHI), Dra. Eva Granados (Observatori Solidaritat UB), Dr. Alfons Cucuó (UPV), Josep Sánchez Cervelló (URV), Dr. Mohamed Tozy (Universitat de Casablanca), Sr. Miguel Àngel Moratinos (enviat especial de la UE pel Procés de Pau de l'Orient Mitjà) i Sr. Jordi Cortés (Fundació Solidaritat UB). Directores del curs: Drs. Rafael Aracil, Joan Oliver i Puigdomènech i Antoni Segura. En col·laboració amb el Departament d'Història Contemporània (UB) i de la Fundació Solidaritat UB.
- *Catalunya segle XX: fet nacional, oposició al franquisme i democràcia.*
Curs adreçat a professors d'IES, per encàrrec del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. Ponents: Drs. Agustí Colomines, Jordi Casassas, Joan Villarroja, Antoni Segura, Andreu Mayayo i Carles Santacana (tots de la UB), Dr. Josep Termes (UPF) i Dres. Teresa Abelló i Susanna Tavera (UB).
- *Franquisme i transició democràtica a Catalunya. Curs de doctorat.*

INVESTIGACIÓ

- *Els primers anys del Franquisme a Catalunya (1938-1953).*

Investigació finançada pel Programa Sectorial de Promoció General del Conocimiento del Ministerio de Educación y Cultura (PB98-1169, anys 2000-2002). Grup de Recerca del CEHI, format pels següents investigadors: Rafael Aracil (investigador principal), Antoni Segura, Joan Villarroja, Andreu Mayayo, Joan Oliver i Puigdomènech, Susanna Tavera, Agustí Colomines (tots de la UB), Josep Termes (UPF), Jose Sánchez Cervelló (URV), Santiago Ponce (UV), Lluís Duran (Dept. Presidència, Generalitat de Catalunya) i els becaris del CEHI, Teresa Antònia Cusidó i Juli Cuéllar.

GRUP DE DOCTORANDS DEL CEHI

La direcció del CEHI ha posat en marxa la coordinació i organització dels doctorands que estan realitzant tesis doctorals sobre el franquisme o la transició a Catalunya. Actualment, formen el grup dotze doctorands que, sota l'assessorament i la direcció del CEHI, es reuneixen un cop al mes al Pavelló de la República per discutir qüestions teòriques i metodològiques, ser informats de les novetats bibliogràfiques sobre el tema i de la celebració de congressos, seminaris, encontres sobre franquisme o transició i exposar rotativament (un cada mes) els avenços en el seu treball i sotmetre'n el plantejament a la crítica i els comentaris de la resta de membres del grup. La direcció del CEHI s'ha compromès a dotar el grup d'una aula de recerca amb ordinadors (la petita aula annexa a l'aula gran), perquè els doctorands puguin venir a treballar sempre que ho desitgin, i a realitzar, de cara al 2002, un gran congrés sobre franquisme i transició a Espanya i a Catalunya en què els doctorands, molts dels quals tindran la seva tesi ja en un període molt avançat de realització, puguin presentar i, posteriorment, publicar en forma d'actes del congrés les seves contribucions.

PUBLICACIONS

- Rafael Aracil i Martí, Antoni Segura i Mas, Jordi Oliva i Llorens, Maria Pont i Estradera.

Empresaris de la postguerra. La Comisión de Incorporación Industrial y Mercantil nº 2, 1938-1942. Barcelona: Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona, 1999. 207 p.

Aquest llibre és el resultat del conveni signat per la Universitat de Barcelona-Centre d'Estudis Històrics Internacionals, el Museu d'Història de Catalunya i la Cambra de Comerç de Barcelona, institucions que figuren com a coeditores de l'obra.

Es tracta de l'anàlisi de la documentació del fons de la Comisión de Incorporación Industrial y Mercantil nº 2 (Barcelona), que havia romàs inèdita i sense classificar fins ara.

- *Prensa de l'exili català republicà, 1939-1975. Catàleg del Fons del CEHI al Pavelló de la República.* Barcelona: Centre d'Estudis Històrics Internacionals. Publicacions de la Universitat de Barcelona, 2000.

El llibre recull el fons complet de la premsa en català de l'exili republicà.

- *Vint anys de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. Balanç i perspectives. Idees: revista de temes contemporanis.* Núm. 4 (1999), 2 v (220 i 74 p.).

Número monogràfic coordinat per Antoni Segura (CEHI) per iniciativa de l'Institut d'Estudis Autònoms, el Centre d'Estudis Històrics Internacionals i el Centre d'Estudis de Temes Contemporanis.

- Rafael Aracil i Antoni Segura (Eds.). *Memòria de la Transició a Espanya i a Catalunya.* Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona. Centre d'Estudis Històrics Internacionals, 2000. 451 p.

Aquest llibre recull les sessions –amb els seus respectius debats– realitzades l'any 1999 amb motiu del curs de lliure elecció organitzat pel CEHI, i que comptà amb la presència dels principals protagonistes de la Transició a Espanya i Catalunya. Inclou una àmplia introducció sobre la transició d'Antoni Segura i un annex amb dades d'aquest procés (partits

polítics, eleccions, cronologies, atemptats, etc.) d'Andreu Mayayo i Carles Santacana.

- *Col·lecció de publicacions del fons del CEHI-Pavelló de la República.* A més de les revistes vinculades al CEHI (*Índice Histórico Español, Acàcia, Estudis d'Història Agrària, El Contemporani*), que segueixen el seu curs de publicació, la direcció del CEHI ha decidit impulsar la publicació no regular de llibres de petit format que, amb la introducció d'un especialista, posaran a l'abast de la comunitat científica els diferents fons del CEHI-Pavelló de la República, a la vegada que serviran de presentació del Centre. La publicació és possible per un acord amb l'editorial Afers i la col·laboració de la Biblioteca del Pavelló de la República.

EXPOSICIONS

- *Prensa de l'exili català republicà (1939-1975).* Del 2 al 15 de febrer de l'any 2000, al vestíbul de l'edifici històric de la Universitat de Barcelona es va celebrar una exposició sobre premsa en català de l'exili republicà (1939-1975) realitzada a partir de la col·lecció del CEHI-Pavelló de la República.
- *Una esperança desfeta. L'exili català de 1939.* L'exposició va tenir lloc entre el 6 d'abril i el 27 d'agost de l'any 2000 al Museu d'Història de Catalunya, i va ser organitzada pel Museu d'Història de Catalunya i el CEHI-Pavelló de la República.

CONFERÈNCIA

La premsa de l'exili català republicà. En commemoració del 50è aniversari de la fundació del CEHI per Jaume Vicens i Vives, a l'edifici històric de la Universitat de Barcelona es va celebrar una conferència sota aquest títol a càrrec de l'historiador i escriptor Sr. Albert Manent.

PRESENTACIÓ DE LLIBRES

Presentació del llibre de memòries del Sr. Pere Carbonell i Fita, *Tres Nadals empresonats (1939-*

1943), a càrrec dels senyors Joan Triadú i Antoni Segura.

ALTRES ACTIVITATS

- *XXI Curs de Patrimoni Arquitectònic: les avantguardes dels anys 30*. Organitzat pel Col·legi d'Arquitectes amb la col·laboració del CEHI-Pavelló de la República. La sessió de cloenda va incloure una visita comentada a l'edifici per part de Miquel Espinet, un dels arquitectes que el van construir.
- Grup adscrit: *Grup d'estudis de la cultura i dels intel·lectuals*. Investigador principal Jordi Casassas.

— CENTRES ESPECIALS DE RECERCA — DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Durant el període d'execució del I i II Pla de Recerca de Catalunya 1993/1996 i 1997/2000 i el *III Plan Nacional de Investigación Científica y Desarrollo Tecnológico 1996-1999* i el *IV Plan Nacional de Investigación Científica, Desarrollo e Innovación Tecnológica 2000-2003*, s'han anat creant una sèrie d'estructures lligades a la recerca que superen el marc estricte dels departaments universitaris creats per la Llei 11/1983 de Reforma Universitària.

Aquestes estructures han sorgit a conseqüència de la necessitat d'adaptació de les universitats a la realitat canviant en l'àmbit de la recerca, però emmarcades dintre de la legalitat vigent. Així, a Catalunya, el primer nivell de l'estructura de la recerca estaria constituït pels professors i investigadors i les seves línies i projectes de recerca. El segon nivell d'aquesta estructura el constituïrien els grups de recerca consolidats i les xarxes temàtiques. El tercer nivell d'aquesta estructura el constituïrien els Centres Especials de Recerca i els Instituts de Recerca i, finalment, el quart nivell el constituïrien aquelles unitats tals com els Centres de Referència i de suport a la innovació, els serveis tècnics generals de suport a la recerca, els serveis científico-tècnics, les xarxes europees de grans serveis i infraestructures de recerca i els parcs científics i tecnològics.

Els Centres Especials de Recerca o Centres de Recerca estan constituïts habitualment per una agrupació de diversos grups de recerca consolidats d'àmbits diferents però vinculats per uns grans objectius comuns. Aquests centres solen ser aprovats per les Juntes de Govern i els Consells Socials de les Universitats, en l'exercici de la seva autonomia. Aquesta figura va néixer inicialment a les Universitats Autònoma de Barcelona i Politècnica de Catalunya l'any 1996 i, posteriorment, a la Universitat de Barcelona es va aprovar per Junta de Govern la normativa reguladora del procediment de creació d'Instituts i Centres Especials de Recerca el 18 de desembre de 1998, segons l'article 3.2.g de la Llei de Reforma Universitària.

Els Centres Especials de Recerca es defineixen com estructures internes de la UB que neixen amb la finalitat de fomentar activitats de recerca de tipus interdisciplinari i/o d'alta especialització científica, tècnica o artística, sobrepassen l'àmbit dels departaments i al mateix temps, d'una extensió i característiques no adequades a la configuració d'un Institut Universitari.

La iniciativa de creació del Centre Especial de Recerca pot sorgir de, com a mínim, dos grups de recerca consolidats, vinculats a diferents departaments, encara que, excepcionalment, es podran tramitar les sol·licituds presentades per un únic grup de recerca consolidat, sempre que hi participin professors adscrits a diferents departaments.

La sol·licitud s'adreçarà a la Junta de Govern i es presentarà a la Secretaria General, acompanyada d'una memòria justificativa, d'un programa de les línies de recerca i un pla d'activitats orientat a objectius per a un termini de tres anys, d'una memòria econòmica que especifiqui el finançament de què disposa i les necessitats que cobreix amb aquest pressupost i, finalment, un projecte de reglament de funcionament intern del Centre.

La Junta de Govern, a través de la Secretaria General, sol·licitarà un informe a la Comissió de Política Científica i a la vista del seu contingut aprovarà el Centre. Aquesta aprovació s'enviarà al Consell Social per a la seva eventual ratificació final.

Cada tres anys el Centre elaborarà una memòria i un programa d'activitats orientat a objectius, que s'han d'actualitzar anualment i ser enviats a la Junta de Govern. De l'examen d'aquestes memòries, es poden iniciar els tràmits per modificar o suprimir el Centre, previ estudi de l'informe preceptiu de la Comissió de Política Científica.

Optativament, el vicerector de Recerca podrà negociar a través de la Comissió de Política Científica, la signatura de contractes programa de recerca amb els diferents Centres Especials de Recerca. En aquests es farà constar els apartats següents: antecedents, consideracions generals, i beneficis per a la recerca, punts forts i febles (recursos humans, activitats de recerca, transferència de tecnologia i coneixements, infraestructura adequada al projecte i pes en el context internacional), anàlisi de l'entorn: oportunitats i dificultats, acords (especificació d'objectius i accions que es pretenen implementar), pressupost, indicadors (finançament, productivitat científica i mapa de becaris), seguiment de l'acord i duració.

ELS CENTRES DE RECERCA ANTERIORS A L'APROVACIÓ D'AQUESTA NORMATIVA SÓN:

- Institut Universitari del Pròxim Orient Antic
Dr. Gregorio del Olmo Lete
 - Centre d'Informació i Documentació Internacional a Barcelona -CIDOB-
Dr. Josep Ribera
 - Centre de Recerca d'Alta Muntanya
Dr. Jordi Catalan Aguila
 - Centre de Recerca en Educació de les Persones Adultes -CREA-
Sr. Ramón Flecha García
 - Centre de Recerca d'Estudis Històrics Internacionals -CEHI-
Dr. Rafael Aracil Martí
 - Centre de Recerca en Estudi de les Dones -DUODA-
Dra. Milagros Rivera Garretas
 - Centre Universitari de Sociolingüística i Comunicació -CUSC-UB- Dr. Albert Bastardas Boadas - Dr. Emili Boix Fuster
 - Centre d'Estudis de Documentació de Patents
Dr. Pascual Segura Camara
- ELS CENTRES ESPECIALS DE RECERCA APROVATS D'ACORD AMB LA NORMATIVA ESMENTADA SÓN:
- Junta de Govern del dia 15 d'abril de 1999*
- Centre de Recerca de Biotecnologia
Dr. Joan Aguilar Piera
 - Centre de Recerca de Física de Sistemes Complexos
Dr. Miquel Rubí Capaceti
Aprovat pel Consell Social del dia 25 de juliol de 2000
 - Centre de Recerca de Neurociències
Dr. Eduardo Soriano García
Aprovat pel Consell Social del dia 25 de juliol de 2000
 - Centre de Recerca de Ciències del Mar
Dr. Joan Domènec Ros Aragonés
Aprovat pel Consell Social del dia 25 de juliol de 2000
 - Centre de Recerca de Meteorologia Aplicada i Canvi Global
Dr. Jeroni Lorente Castelló
 - Centre de Recerca de Nutrició i Ciències dels Aliments
Dr. Abel Mariné Font
Aprovat pel Consell Social del dia 25 de juliol de 2000
 - Centre de Recerca de Síntesi Estereoselectiva de Productes Naturals i Fàrmacs Relacionats
Dr. Jaume Vilarrasa Llorens
 - Centre de Recerca de Química Teòrica
Dr. Santiago Olivella Nello
Aprovat pel Consell Social del dia 25 de juliol de 2000

- Centre de Recerca de Biodiversitat Vegetal
Dr. Josep Vigo Bonada

- Centre de Recerca de Taxonomia, Filogènia i Ecologia Moleculars
Dr. Carles Ribera Almerje

Junta de Govern del dia 27 de maig de 1999

- Centre de Recerca de Biomedicina de Pedralbes
Dr. Francesc Villarroya Gombau

- Centre de Recerca Observatori de Bioètica i Dret
Dra. M. Rosario Casado González

- Centre de Recerca de Biodiversitat dels Mamífers Terrestres
Dr. Joaquim Gosálbez Noguera

- Centre de Recerca de Federalisme Fiscal i Economia Regional
Dr. Antoni M. Castells Oliveres

- Centre de Recerca d'Economia del Benestar
Dr. Antonio Manresa Sánchez

- Centre de Recerca d'Economia Regional, Internacional i del Risc
Dr. Manuel Artis Ortuño
Aprovat pel Consell Social del dia 25 de juliol de 2000

- Centre de Recerca de Desenvolupament del Medicament
Dra. M. Àfrica de Madariaga de las Heras

Junta de Govern del dia 16 de juliol de 1999

- Centre de Recerca de Polis. Intervenció Ambiental: Art i Societat
Dr. Antoni Remesar Betllloch

- Centre de Recerca d'Estudis de Ciutadania i Societat Civil
Dra. Isabel Vidal Martínez

Junta de Govern del dia 13 d'octubre de 1999

- Centre de Recerca de Química Fina
Dr. Miquel Pericas Brondo

- Centre de Recerca en Bioelectrònica i Nanobiociència
Dr. Josep Samitier Martí

Junta de Govern del dia 16 de juny de 2000

- Centre de Recerca Institut de Dret Públic
Dr. Tomàs Font Llovet

- Centre de Recerca d'Ecologia i Gestió de l'Aigua
Dr. Joan Armengol Bachero

COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ DE LA RECERCA

300

RECERCA ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ

Durant el curs acadèmic 1999-2000 el Gabinet de Premsa ha continuat la línia d'accions específiques encetades fa temps per tal de promoure la difusió als mitjans especialitzats de la informació científica generada a la UB.

Potenciar la difusió i el reconeixement social de la recerca duta a terme pels equips investigadors de la UB és una tasca que es canalitza de forma sistemàtica a través de l'activitat del redactor científic especialitzat, figura plenament integrada en l'estructura operativa del Gabinet i responsable de les relacions amb els mitjans de premsa especialitzats en ciència i tecnologia.

El treball fet des del Gabinet de Premsa ha situat l'activitat investigadora de la UB en cotes de protagonisme mediàtic força rellevants: és el cas, per exemple, de la cobertura informativa en els mitjans arran la posició d'avantguarda en productivitat científica de la UB segons el *Second European Report on Science and Tecnology Indicators (ERSTI)* de la Comissió Europea (1999).

Pel que fa a aquest àmbit de treball, cal destacar que el 1999 la UB va despuntar com la universitat més citada a tot l'Estat pels mitjans de comunicació com

a font d'informació directa en medicina i salut, segons algunes de les conclusions d'un informe publicat anualment per analitzar el paper de la premsa espanyola en aquest camp específic. A títol general, hi ha hagut una destacada presència d'investigadors de la UB en diferents escenaris de comunicació –premsa escrita, televisions, ràdios, Internet, etc.– tot destacant-ne la línia de continuïtat establerta amb programes específics de divulgació científicotecnològica, com ara “L'Observatori” de RNE-Ràdio 4, creat el 1997 per tal de projectar les recerques dutes a terme en el marc de tot Catalunya.

Les activitats de recerca que han estat divulgades socialment a través dels mitjans de comunicació responen a temàtiques ben variades i de naturalesa pluridisciplinar, i reflecteixen les línies de recerca d'investigadors i grups de recerca de tot el conjunt de Divisions de la UB. Quant a l'últim curs acadèmic, destaca el ressò mediàtic que han tingut determinades recerques i activitats científiques a la UB, com és el cas del col·loqui “L'alba de la Humanitat”, punt d'arrancada del V Congrés Internacional de l'Associació per a l'Estudi de Paleontologia Humana que se celebrarà a Barcelona el 2003 sota la coordinació del professor Daniel Turbon.

També són de subratllar les medalles Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic, atorgades el 1999 pel Govern de la Generalitat de Catalunya als investigadors Joan J. Guinovart, Joan R. Morante,

Marta Sanz i Santiago Olivella; l'expedició arqueològica a territori aborigen australià encapçalada per l'arqueòleg Jordi Serrallonga, i més recentment la publicació a la revista americana *Science* de la descoberta del primer microquàsar amb emissió de raigs gamma a la galàxia, fruit del treball d'un equip investigador encapçalat pel professor Josep M. Pare.

PRODUCCIONS AUDIOVISUALS DE RECERCA

La Unitat d'Audiovisuals ha desenvolupat, durant l'últim curs, diverses activitats en l'àmbit de suport a la recerca. Aquestes activitats es poden sintetitzar en producció de documents videogràfics i suport tècnic a les diverses activitats organitzades pel Vicerectorat de Recerca.

Els documents videogràfics de recerca produïts, es podrien estructurar en 4 grups:

- Recerca a la UB
- Sèrie de Seguretat i Salut
- Notícies per a l'Hispasat i BTV
- Antàrtida (producció didacticodivulгатiva)

D'altra banda, les activitats relacionades amb la recerca són principalment conferències i exposicions.

PRODUCCIONS VIDEOGRÀFIQUES

- *Recerca a la UB*. Vídeo sobre la Recerca a la UB, del qual es van realitzar dues modalitats (totes dues en versions catalana i castellana): d'àmbit divulgatiu i d'àmbit institucional.
- Sèrie de Seguretat i Salut. Producció dels següents vídeos:
 - *Bioseguretat II*
 - *La Seguretat i Salut del personal universitari*
 - *Ergonomia*
 - *La UB: Seguretat i Salut*
 - *Plan de Prevención de riesgos laborales de Catalunya*
 - *Principios de organización en la seguridad*

- *La implementación de los riesgos laborales en la empresa*
- *La Universidad y la prevención de riesgos laborales* – Capítol II

- Notícies científiques per a l'Hispasat i BTV (versions castellana i catalana):
 - *Avenços en la recerca sobre Aliatges Moleculars*
 - *Investigació climàtica a l'Antàrtida*
 - *El bacteri més gran del món*
 - *Aprenentatge dels nens de 3 anys amb ordinador*
 - *L'Observatori de bioètica i dret s'instal·la al Parc Científic de Barcelona*
 - *Es descobreix un nou gen de la Cistinúria*
 - *L'evolució, un procés ràpid i predictable segons un article de la revista Science (Drosophila Subobscura)*
 - *L'espectròmetre d'RMN més potent de tot el país entra en funcionament al Parc Científic de Barcelona*
 - *Patrimoni artístic i cultural*
 - *Proteïnes i càncer*
 - *Tractament de la diabetis*
 - *L'arqueologia i les seves manifestacions materials*
 - *Equips d'investigació consolidats a la UB*
 - *Noves pistes sobre el cicle cel·lular i la mort cel·lular programada*
 - *Control dels aliments*
 - *La Mediterrània els darrers 50.000 anys*
 - *Electrònica i societat*
 - *Oxirriuc: més dades sobre l'antic Egipte*
 - *Toxicitat de les espècies químiques*
 - *La nevera ecològica*
 - *Els serveis per a la tercera edat*
- *Antàrtida* (producció didacticodivulгатiva). 10 anys d'expedició a l'Antàrtida. Producció videogràfica commemorativa, en versions catalana i castellana.

ACTIVITATS

- Suport tècnic a la *Setmana de la Ciència*, que va tenir lloc el mes de febrer de 2000 en diferents instituts.